hogy valami módon reiám ne iöhjenec ezec az környül meteletlenec, és által ne verienec engemet, és engemet meg ne czufollyanac. Nem akará pedig az ő inasa, mert igen fél vala, Foguán azért Saul az ő fegyuerét, belé boczátkozéc.

5 Látuán pedig az ſiólga hogy meg hólt vólna az Saul, ōis az ő fegyuerébe boczátkozéc, és ő vęle eggyūt meg hala.

6 És meg hala az Saul, és az ő három fiai, és az ő inaſſa, és mind az ő ſiólgai azon az napon egyenlő képpen.

7 Mikor láttác vólna pedig az tōb emberec, kic ott környül az vōlgyben laknac vala, és kic az Iordán vizén túl laknac vala, hogy el futot vólna az Izrael népe, el hagyuán városokat el futánac, és ménénec az Philiſteuſoc közzé, és lakánac ō közōttōc.

8 Másod napon pedig el iövénec az Philiſteuſoc, hogy meg foztanác az hólt teſteket, és meg találác az Sault, és az ő három fiát, kic az Gilboe hegyén halua feküſnec vala.

9 ✠ És az feiét el vágác, és le vonác az ő fegyuerét, és küldéc azt az Philiſteuſoc földére ſieren ſierte, hogy hirt mondanánac az ő báluányoknac Templomiban, és az othon való népnéc.

10 És fel függeztéc az ő fegyuerét az Aſtharoth Templomában, az ő teſtét pedig fel függeztéc à Bethſan városnac keritéſen.

11 Meg haluán pedig ezt az Iabes Gilead városbéliec, valamit az Philiſteuſoc czelekedtec vólna az Saullal.

12 Fel támadánac mindnyáián az erōs férfiac, és mind egéſi éyiel ménénec, és el hozác az Bethſan város keritéſéről az Saulnac teſtét, és az ő fiainac teſteket, és mikor az Iabes városba haza iutottac vólna, meg égetéc azokat. c

13 És foguán az ő czontyokat, el temetéc az fa alatt, melly vala ott Iabes városában, és heted napig böytelénec.

b. Saulnac teſtét meg ſoztuán, az feiét gyalázatnac okáért ſzéllel bordozác, á teſtet pedig mind az fiainac teſtecskel egybe fel függeztéc, de azlac bes Gilead városbéliec el viſzic.

c. Meg égetéc Saulnac es az ő fiainac teſteknec az bűrit, minuel hogy immár el rothadot vala, es az férgektől meg emésztett vala az teſtec, az czontyokat pedig el temetéc.

✠ *Sámuel Első könyvének vége.*

SAMVEL MASODIC KÖNYVE.

Mellyben meg trattatic, az Saul halála után miczoda dolgoc lettenec az Dáuid királyſága alatt 40. *eztendő forgáſában,* 2. Sam: 5. ver: 5.

I. Reſi-

ELSŐ RESZ.

Meg mondgya egy iffiu Dáuidnac, az Saulnac es az ő fiainac az hartzon való veſẽſeket, mind az Izrael népeuel egybe. Meg öleti Dáuid az hir mondór, miuel hogy azt mondgya hogy ő ölte meg az Sault. Az vtan keſeruefen ſiratya Sault es Ionathast, es verſeket ſerez azoknac halalokrol.

I ŎN pedig hogy minec vtánna à Saul meg hólt vólna, és Dáuid meg iŏtt vólna az Amalechitác le vágáſa vtán, mulata az Dáuid Siclagban kęt napot.

2 Es imé harmad napon iuta egy ember az táborból, az holott Saullal eggyŭt vala, és ruháiát meg ſiaggatta vala, és az ő feiére földet hintett vala, ki mikoron Dáuidhoz iutott vólna, földre haioluán feiét haytá.

3 Monda pedig néki az Dáuid: Honnét iŏſi? Felele: Az Izrael táborából ſialadéc el.

4 Monda néki Dáuid: Mond meg kérlec mint lŏn az dolog? Felele az: Meg futamodéc à nép az hartzról, és à nép kŏzzŭl nagy ſokaſág vágatéc le, és meg halánac. Sŏt az Saulis és Ionathas az ő fia meg öletének.

5 Monda touábba Dáuid az iffiunac ki ezt beſiélli vala: Honnét tudod hogy meg hólt az Saul, és Ionathas az ő fia?

6 Felele az iffiu ki az hirt hozta vala: Tŏrtinet ſierint fel menéc az Gilboe hegyére, és az Saul az ő dárdáiába erezkedet vala, és annac felŏtte az ſiekerec és louagoc igen ŭzic vala ŏtet.

7 Hátra tekintuén pedig Saul meg látá engemet, és ſiólita, és én mondéc: Imhól vagyoc én.

8 Monda pedig énnékem: Ki vagy te? Felelec néki: Amalechita vagyoc.

9 Ackor monda énnékem: Kérlec álly reám és öly meg engemet, mert igen nagy kénban vagyoc, mert męg az lélec tellyeſſéggel bennem vagyon.

10 Annac okaért én reá áluán meg ölém ŏtet, mert tudom vala hogy meg nem ęl az ſeb miatt, és el hozám az Cŏronát melly feiében vala, és az arany peretzet melly az ő kariában vala, és azokat imé ide hoztam az én wramnac.

11 Ackor meg ragadá Dáuid az ő maga ruháiát és meg ſiaggatá, és mind az tŏb emberekis kic ŏ vęle valánac.

12 Es nagy zokogaſſal ſiránac és bŏytelénec mind eſtueig, az Saulon és Ionathaſon, és az WRnac népén, és az Izraelnec házán, miuel hogy fegyuer miatt el hullottanac vólna.

13 Monda pedig Dáuid az iffiunac az ki ezt beſiélli vala néki: Honnét való vagy te? Felele: Idegen embernec, egy Amalechitánac fia vagyoc.

14 Ismét

14 Ismét monda néki az Dáuid: S- miért nem féltél az te kezedet fel emelni az WRnac Christusának el veztésére?

15 Es sólitá Dáuid eggyet az ő siólgai közzül, kinec monda: Ióy elő és öld meg ötet, ki által üté azt, és meg hala.

16 Es monda néki az Dáuid: Az te véred legyen à te feieden, mert az tennen nyelued vallása bizonságot tésien te ellened, ezt mondván: En öltem meg az WRnac Christusát.

17 Es keseruesen sira az Dáuid, illyen sirással az Saulon és az Ionathason az ő fián.

18 Mellyet tőn ez végre, hogy az Iudah fiait ökis az kęz iwből való lőuésre sioktatnác, mint meg vagyon irua az igazaknac könyuében.

19 O Izraelnec ékessége (WR Isten,) az te hegyeiden meg sebesitetuén miképpen bullottanac el az hatalmasoc.

20 Meg ne mondgyatoc ezt Gathban, és meg ne telenczétec az Ascelon vtzaiban, hogy valamiképpen ne öruendgyenec az Philisteusoknac leáni, hogy valami módon ezen ne taplollyanac az környül meteletleneknec leáni.

21 Ti Gilboe hegyei se harmat, se esső ti reátoc ne siállyon, és mezőtec ne teremien semmi áldozatra valót. Mert ott hányattatot el az erős vitęzeknec paisoc, az Saulnakis paisa, siintén vgy mint ha meg nem kenetett vólna olaijal.

22 Az ellenségnec vérektől, és erős vitęzeknec kőuér testektől soha az Ionathasnac kęz iue meg nem tęrt, és az Saulnac fegyuere hiába nem iárt.

23 Saul és Ionathas sierelmetesec, és életökben egy más sieretöc, az halálbannis nem válaszsztattac el egy mástól, Az Sas kelelyűnél könnyebbec vóltac, és az Orosiánnál erősbec.

24 Izraelnec leáni siriatoc à Saulon, az ki titeket selyem ruházual ruház vala és minden gyönyörűséggel, és ki az ti ruhátokat arannyal ékesiti vala.

25 Miképpen hullottác el az erősséc az hartzon? te Ionathas az te hegyeiden ölettettél meg.

26 Nagy keserűségben vagyoc te érötted édes atyámfia Ionathas, felötte igen kedues vóltál én nálam, nagyob vólt hozzád való sierelmem, az asiſioni állathoz való sierelemnél.

27 Miképpen hullánac el az erősséc, és el veliénec az hadi sersiámoc.

II. Rész.

Dauid az Istennec tanáczabol Hebronba mégyen holotc az Iudah nemzetiségén királlyá teteti. Az Abneris az Saul fiat az Isbosethet királlyá teszi az Izrael nemzetségen. Az Dauid es Isboseth bolgai meg vnnac, es az Dáuid bolgai meg veric az Isboseth bolgait.

1 EZeknec vtánna meg kérdé Dáuid az WRAT, monduán: Fel mennyeké az Iudánac valamellyic városába? Kinec felele az WR: Meny fel. Es monda Dáuid: Houá mennyec? Felele: Hebronba.

DAVID másodic király Izraelben 40. esztendeig.

2 Fel

a: Az az, Meg kent királlyának.

b: Az az, Te vagy oka az te halálodnac, az te nyelvednec vallásának.

c: Ezt azért mondgya, mert kęsiuesec miatt vesztéc vala az Izraelitác, 2. Sam 21.

d: Az az, Semmi vgyel nyissétt á Saul mint egy kőz vitéz.

e: Az az, soha nem iárt hiába az Ionathas nilá, mint az Saul fegyuere hiába nem iárt.

f

2 Fel méne azért oda az Dáuid és az ő két feleségeis, az Ahinoam Izrehel városból való, és az Carmelból való Nabal feleſége ki vólt, az Abigail.

3 Az ő népétis pedig ki ő vęle vala, fel viué az Dáuid, mindent az ő háza népéuel egyetembe, és lakának Hebron városában.

4 Oda gyűlénec pedig az Iudah nemzetſégi, és ott fel kenéc à Dáuidot az királyſágra az Judának házán. Ackor meg mondác az Dáuidnac illyen ſióual: az Iabes Gileadbéliec azoc à kic el temettéc az Sault.

5 Köueteket küldé azért à Dáuid az Iabes Gileadbéliekhöz, és ezt izene nékic: Aldottac vattoc ti az WRtól, kic ezt az irgalmaſſágot czelekedtetec az ti wratockal az Saullal, hogy el temettétec őtet.

6 Annac okaért moſtan az WR czelekedgyéc veletec irgalmaſſágot és igaſſágot, Söt énis iól téſſiec veletec, hogy ezt czelekedtétec.

7 Moſtan azért az ti kezeitec erőſſedgyenec meg, és legyetec erös férfiac, mert meg hólt az ti wratoc az Saul, és immár engemet az Iudah háza fel kent az királyſágra ő rayta.

8 Touábba az Abner az Nernec fia, ki az Saulnac fő hadnággya vala, fel vöué az Isboſetet Saulnac fiát, és által viué Mahanaimba.

9 Es királlyá téué őtet Gileadban, Aſuroh, és Izreel városán, és az Ephraim és Beniamin nemzetſégin, és az égéſi Izrael népén.

10 Negyuen eztendös vala Iſboſeth à Saulnac fia, mikor wralkodni kezde az Izraelen, és két eztendeig wralkodéc. Czac az Iudának háza köueté az Dáuidot.

11 Lön pedig az idönec ſiáma mîglen Dáuid király lön Hebronban az Iudának házán, hęt eztendő és hat hólnap.

12 Touábba ki méne az Abner az Nernec fia, és az Isboſetnec Saul fiának ſiólgai Mahanaimból Gibeonba.

13 Az Ioabis pedig Seruiahnac fia és az Dáuid ſiólgai ki ménuén, elől találác azokat az Gibeon halas tauánál, és maradának ezec az halas tón innét, amazoc pedig az halas tón túl.

14 Ackor monda az Abner Ioabnac: Noſia állyanac elö valami iffiac, és iátzodgyanac b elöttünc. Es monda Ioab: Állyanac elö bátor.

b: Az 47. bartzollyanac.

15 Fel kelénec azért, és egyenlő ſiám ſierint által ménénec az Beniamin nemzetéből, és az Saul fiának Isboſethnek is ſeregéből tizenketten, és az Dáuid ſiólgai közzülis tizenketten.

16 Es ki ki az ő társának feiét meg ragadá, és fegyuerét óldalaba üté, és egyenlő képpen mind el hullának, és neueze az mezöt HelcathHaſſurimnac, c melly vagyon Gibeonban.

c: Az az, Erős vitézec mezőiének.

17 Es lön felötte igen erös hartz az napon, és meg veretéc az Abner és az Izrael népe à Dáuid ſiólgaitól.

18 Há-

a: Az Iordanon tul való tartománt érti az Gileadon.

18 Három fia vala pedig ott az Seruiahnac, Ioab, Abiſai, és Aſael, az Aſael pedig könyü lábú vala, mint egy vad keczke melly az mezőn lakic.

19 Az Aſael pedig meg kergeté az Abnert, és ſe iob felé ſe bal felé nem tęr vala az Abner vtán való futáſában.

20 Hátra tekintuén pedig az Abner, mondá: Te vagyé Aſael? Felele: Én vagyoc.

21 Es monda néki az Abner: Tęry más felé, vagy iob kęzre vagy bal kęzre akarod, és fogh' meg éggyet az iffiakban, és fozd meg azt mindenétől, de nem akará ő róla el tęrni az Aſael.

22 Iſmét monda az Abner Aſaelnec: Menny el hátam megül, mert vallyon ſ. miért vernelec tégedet az földhöz, és ha meg öllec tégedet vallyon miczoda ortzáual mégyec az Ioabnac az te bátyádnac eleibe?

23 Mikor azért ſemmiképpen nem akart vólna meg tęrni, által üté ötet az Abner az dárdának vtólſo réſiéuel, az ötödic óldal teteme között, és hától kele ki az dárda, és el eſéc azon helyen, és vgyan ott meg hala.

24 Az Ioab pedig és az Abiſai kergetic vala męgis az Abnert. Az Nap pedig el ment vala mikor el iutánac az Amma hegyére, melly Giahnac ellenébe vagyon, az Gibeon puztáia mellet való út fęlen.

25 Ackor egybe gyülekezénec az Abner vtán való Beniamin fiai, és lőn egy ſereg, és meg állánac azon egy hegynec tetején.

26 Es kiálta az Abner Ioabnac, és monda: Vallyon ſ. mind örökké fegyuer miat kellé meg emésztetnünc? nem tudodé hogy ſiralmas léſien ennec az végé? és meddig halaztod hogy nem mondod az népnec hogy tęrienec meg az ő attyokfiainac hátokról.

27 Es monda az Ioab: Eel az Iſten hogy ha te nem ſióllottál vólna, męg reggel el ment vólna az nép, és nem kergette vólna az ő attyafiait.

28 Trombitát fútatá azért az Ioab, es meg álla az egéſi ſereg, és nem kergetéc touáb az Izrael népét, és nem hartzolánac touáb.

29 Ez vtán pedig az Abner és az ő vitęzi mind egéſi éijel mennec vala az mezőſégen, és által kelénec az Iordán vizén, és az egéſi vidéket bęiárván, iutánac Mahanaimba.

30 Ioab pedig meg tęruén az Abnernec üzéſéből, egybe hiuá mind az egéſi ſokaſágot, és à Dáuid ſiólgainac tizenkilentz hija lőn, és az Aſael.

31 Az Dáuid ſiólgai pedig, az Beniamin nemzetéből, tudni illic az Abner ſiolgai közzül, ölénec meg három ſáz és hatuan embert, kic meg halánac.

32 Es foguán az Aſaelt el temetéc az ő attyának koporſoiában, melly vala Bethlehemben, és mind egéſi éijel méne Ioab és az ő vitęzi, és ſiinte Hebronban viradánac meg.

III. Rész.

Az Dáuid fiaie számállya elöfer elö, mellyec Böttec néki Hebronban. Az vtan beßéli az Abnernec az Saul fö hadnagyanac, az Isboßetteel az Saul fiárúl való el fakadáßát, és Dauidhoz való haylaßát, és vgyan azon Abernec halaßát, kit az Ioab meg ölt vala álnokßággal. Kit az Dáuid az kößéggel egybe nagy keßerueßen ßirat.

1 SOc ideig való hádakozás lön az Saul háza népe között és az Dáuid háza népe között. Az Dáuid pedig mind fellyeb felljeb mégyen vala és öregbedic vala, az Saul háza pedig aláb aláb ßáll vala és fogy vala.

2 Lönec pedig az Dáuidnac fiai Hebronban, kic között elsö ßülött vala az Ammon, az Izreel városából való Ahinoamtúl.

3 Az másodic pedig Chileab az Carmelbéli Nabal feleségétöl az Abigaitul való, és az harmadic Abßolon à Maachah aßßiony fia, ki az Gesßurbéli Thalmaus király leánya vala.

4 Es az negyedic Adoniah Haggithnac fia, és az ötödic Sephatiah, az Abita fia.

5 Az hatodic Ithream az Eglatul Dáuid feleségétöl való: ezec ßülettec Dáuidnac Hebronban.

6 Lön pedig hogy mikor nagy vißßa vonás vólna az Saul háza népe között és az Dáuid hazá népe között, az Abner igen emberül forgodic vala az Saul háza népe mellet.

7 Vala pedig az Saulnac egy ágyáßa kinec neue vala Rizpah az Aiahnac leánya, és monda Isboßeth az Abnernec: Miért mentel bé az én atyámnac ágyáßához. a

a: Vadollya az Isboßeth az Abnert hogy az ö attya ágyaßáual élne, melly dolgon annira fel haborodßic az Abner, hogy az Isboßettul el ßahad, és az Dáuid mellé hajlot.

8 Felötte igen meg haraguuéc azért az Abner az Isboßethnec ßiauán, és monda: Nem de az ebec feiedelme vagyoké én? a-uagy az Iudah nemzetßégéhöz ßakadtamé töled? Ez mai Napig nagy irgalmaßágot czeleked-tem én az te atyádnac az Saulnac házáual, az ö attyáfiaiual és rokonßágiual, és nem adtalac tégedet az Dáuidnac kezébe. Es te mind az által mégis ez aßßironi állatnac álnokßágos vétkét reám fogod moßtan.

9 b Bátor úgy czelekedgyéc Iſten Abnerrel, és úgy adgya elömenetet, hogy az WR az mint meg eskütt az Dáuidnac, énis az ßerint czelekedem vele.

b Az az, Bátor meg bünteßen az Iſten, eskünueßec formája.

10 Hogy én el veßem à birodalmot az Saulnac házától, és megerösßitem az Dáuidnac ßékit az Izrael népén, Dantól fogua mind Beerßebaig.

11 Es nem felelhette (az Isboßeth) ßemmit erre az Abnernec, miuel hogy igen fél vala töle.

12 Köueteket külde azért Abner az Dáuidhoz ö maga képében illyen izenettel: Vallyon ßkijé az orßág? Es à melly köuetec ezt mondanác, tégy frigyet velünc, és imé az én erömis te melletted léßien, hogy az egéßi Izrael népét hozzád haytßam.

13 Kinec felele (Dáuid:) Bátor, én frigyet kötöc veled. De mind az által éggiet kérec töled,

hogy addîg az én ſinémet ne láſſad mîg nem meg hozod énnékem az Micholt az Saul leányát, mikor ide akarſi iöni hogy az én ſinémet láſſad.

14 Es kőueteket kűlde Dáuid az Isbosethöz az Saul fiához, kic ezt mondanác: Add meg az én feleſégemet az Micholt, kit én ſiáz Philiſteuſnac ſiemérem teſténec bőréuel iegyeztem magámnac.

15 El kűldé azért az Isboſeth, és el véteté az Micholt az ő férjétől az Paltieltől Laiſnac fiától.

16 El méne azért ő vęle az ő férje ſirua kőuetuén ötet mind Bahurimig, és ott monda néki az Abner: eregy meny viſſſa és haza tęre.

17 Annac vtánna az Abner ſióla az Izrael népe kőzött való vén embereckel illyen módon: Immár régtől fogua kéuántatoc az Dáuidot hogy királyotoc légyen ti néktec.

18 Azért moſtan immár vigyétec véghöz: mert az WR ſiólot az Dáuidnac ezt monduán: Az én ſiólgámnac az Dáuidnac keze által ſiabaditom meg az én népemet az Izraelt az Philiſteuſoc kezéből és minden ellenſéginec kezéből.

19 Ennec felötte ſióla az Abner az Beniamin nemzetſégéuelis, és az után el méne az Abner hogy meg mondaná Dáuidnac Hebronban, az mi tettzénec mind az Izrael népénec, ſ. mind pedig az Beniamin nemzetſégénec.

20 Mikoron azért eliutot vólna Abner Dáuidhoz Hebronba, és ő vęle éggyűt húſi ember, lakodalmot ſierze Dáuid Abnernec, és az vęle való fő embereknec.

21 Ennec vtánna monda Dáuidnac az Abner: Fel kelec én és el mégyec hogy az egéſi Izrael népét ide gyűytſem az én Wram eleibe az király eleibe, kic frigyet kőſsenec te veled, és wralkodgyál, mindeneken ſinte az mint ſiuednec tettzic, és viſſſa boczátá Dáuid az Abnert, és el méne békéuel.

22 Es imé az Dáuid ſiólgai, és az Ioabis iönec vala az táborból ſoc prędát hozuán vęlec, és immár az Abner nem vala Dáuiddal Hebronban, mert haza boczátta vala ötet, és békéuel el ment vala.

23 Az Ioab pedig és mind az ſereg melly ő vęle vala, hogy meg iutánac, hirré adác ez dolgot Ioabnac, monduán: Ide iött vala Abner à Nernec fia az királhoz, és viſſſa boczátá ötet, és békéuel haza tęre.

24 Bę méne azért Ioab az királhoz és monda: mit czelekedtél? Imé az Abner hozzád iött vólt, miért boczáttad el, és miért ment el?

25 Eſméredé az Abnert à Nerner fiát? czac azért iött vólt ide hogy meg czalhaſſon, és hogy meg tudná ki iöueſedet és bę méneſedet, [c] és hogy mindent eſſébe venné valamit te czelekedel.

[c] Az az, mint viſeled magadat, mint birod és gubernalod az te országodat.

26 Es

26 Es ki ménuén Ioáb az Dáuidtúl, köueteket küldé Abner után, kic viſſía hozác ötet az Sirah kútától, melly dolgot az Dáuid nem túd vala.

d: Ioab álnokſággal megöli az Abnert.

27 d Viſſía iöue azért Abner Hebronba, és félre ſiólitá ötet az Ioab az kapu közbe, mint ha ſieretettel akarná ö vęle beſiélleni, és által üté ott ötet az ötödic óldal tetemnél, és meghala az Aſaelnec véreiért, az Ioab attya fiaért.

28 Melly dolgot minec vtánna meg tudot vólna az Dáuid, monda: Artatlan vagyoc én, és az én orſágom mind öröcké az WR előtt az Abernec az Ner fiának vérétől.

29 Szállyon ez az Ioabnac feiére, és az ö attyának egéſi háza népére, és ki ne ſiakadgyon az Ioab házából, az magtalan, az bęl poklos, az iſtapon iáró, és az ki fegyuer miatt veſſíen, és az kenyernélkül ſiökölködö.

30 Az Ioab azért és az Abiſai az ö attyafia meg öléc az Abnert, miuel hogy meg ölte vala az ö attyokfiát az Aſaelt Gibeonban az hartzon.

e Dáuid az Abnert tiztęſséggel temetteti ér ſirattya ötet mind az köſſéggel egyębe.

31 e Monda pedig Dáuid az Ioabnac, és mind az egéſi népnec melly vęle vala: ſiággaſsátoc meg ruhátokat és öltözzętec ſákba, és ſiriatoc az Abner előtt. Az Dáuid király pedig mégyen vala az koporſó után.

32 Es el temetéc Abnert Hebronban. Ackor fel kiálta az király és igen ſira az Abner koporſóján, és mind az egéſi ſokaſág igen ſira.

33 Ez vtánnis nagy zokogáſſal ſiratá à király az Abnert, és monda: Nemde nem úgy hólté meg az Abner mint egy bolond?

34 Az te kezeid nem vóltac meg kötue, ſem pedig az te lábaid nem vóltac békóba vetue, de úgy veztél à mint ſiokott ember el veſini az álnoc ezalárd ember miatt, és eſmét mind az egéſi nép ſiratá ötet.

35 Elö iöue pedig mind az egéſi nép hogy enni adnának az Dáuidnac mikor még az nap fenn vólna, és meg eskűuéc az Dáuid, ezt monduán: Bátor így ſ- így czelekedgyéc én velem az WR és úgy adgja elömentemet, hogy míg az nap el nem mégyen, ſem kenyeret, ſem egyebet ſemmit egy falatotis nem éſiem.

36 Melly dolgot mikor az egéſi köſség meg értet vólna, igen tettzéc nékiekis, mint az töb dolgais valamit az király czelekedic vala igen tettzic vala nékiec.

37 Meg eſmeré azért mind az egéſi köſség és az Izrael népe fejenként azon à napon, hogy nem az királtól vólt hogy az Abnert meg öltec, az Nernec fiát.

38 Monda pedig az király az ö ſiólgainac: Nem tudgyátoké hogy feiedelem, és nagy feiedelem eſett ma el az Izrael népe közzül.

39 Es imé én erötelen, és czac moſt válaztatott király vagyoc, ezec pedig az Seruiának fiai hatalmaſ-

talmasbac én nálamnál: De fizessen meg az WR annac, az ki gonosit czelekesiic, az ő gonosága sierint.

IIII. Rész.

Meg rőtten az Isboseth mind az egész Izrael népével egybe az Abner halálán. Az Isbosetetis meg ölt az ő két hadnagya, és annac feiét vissic az Dáuidnac. Kiket iſonyu halállal meg ölet az Dáuid, az Isboseth feiét pedig tiztességgel el temetteti.

1 MIKOR pedig meg hallotta vólna az Saul fia (Isboseth,) hogy meg hólt vólna Abner Hebronban, igen meg fogyátkozéc az ő ereie, sőt az egési Izrael népe meg remüle.

2 Két fő hadnagya vala pedig az Saul fiának, eggyiknec neue Baanah, és az másiknac Rechab, Rimmoñac fiai, ki Beeroth városból való vala, az Beniamin fiai közzül, mert à Beerothis, à Beniamin városi közzé számlaltatic.

a: Tudni illic mikor hallottac vólna az Saulnac és az Izrael népének veſzedelmét.

3 El futottac vala a pedig az Beeroth városbéliec Githaimba, és lőnec ott iſueuényec mind ez mai napiglan.

b: Mintha azt modana, miuel hogy nem vala ſen ki à kitől feltnénec hogy raytoc boſzſut állanac à ſanta gyermeknél: egyb. azért bátorſággal meg ölec Isboſetet.

4 Az Ionathasnac pedig az Saul fiának vala egy sánta fia, b (őt esitendős vala mikor Izreelből hire iuta hogy Saul meg hólt vólna és az Ionathas, és fel vőué őtet az dayka hogy el ſialadna vęle, lőn pedig hogy mikor az dayka gyorſan futna, az gyermeket el eyté, és meg ſántulá) ennec neue vala Mephiboſeth.

5 El ménénec azért az Beerothbéli Rimmonnac fiai Rechab és Baahnah, és bę ménénec az Iſboſetnec házába mikor az nap fel melegült vólna, és ő aluſiic vala az ő dęli ágyas házában.

6 c Bę ménuén azért ezec az belső házba, mintha gabonát akarnánac ki vinni, által ütéc őtet az őtődic óldal czont alatt, és ők, tudni illic Rechab és az ő attyafia az Baanah ki iőuénec az házból.

c: Meg ölic Isboſethet az ő magaſzol gai, és feiét viſſic az Dáuidnac.

7 Mikoron azért ezec az házba bę mentec vólna, és mikor az Isboſeth az ő ágyas házában, az ágyon fekünnec, minec vtánna őtet meg öltec vólna és feiét vöttec vólna, fel véuén az ő feiét mind egési éijel ménénec az ſic mezőn.

8 Viuéc pedig az Isboſethnec feiét Dáuidnac Hebronba, és mondánac az királynac: Imhól az Isboſethnec az Saul fiának az te ellenségednec feie, az ki kergeti vala az te lelkedet, és az WR boſiſtút állot ez mai nap az én WRamért az királyért az Saulon és az ő maradékán.

9 Feleluén pedig az Dáuid az Rechabnac és Baananac az ő attyafiának, az Beerothbéli Rimmon fiainac, monduán: Eel az WR az ki az én életemet meg ſiabaditotta minden nyomorúſágból.

10 Hogy én azt az ki nékem hirt hozott vala, ezt monduán: Imé meg hólt az Saul, (és annac vgy tettzic vala hogy nékem nagy örömet mondaná,) meg ragaduán meg öletém őtet Siclagban, holott ő azt vélte hogy én nagy iutalmat adnéc néki hir mondáſáért.

11 Azért meniuel inkáh az iſtentelen

telen embereket (meg kel büntetni,) kic ágyában és az ő magaházában öltéc meg az igaz embert? Azért moſtan vallyon ſ- ne kéuánnyámé meg az ő vérét az ti kezetekből, hogy titeket el törlelec az földnec ſiinéről?

12 Paranczolá azért Dáuid az ő ſiólgainac hogy meg ölnéc öket, és el vágdalác kezeket lábokat, és fel akaztác öket Hebronban, à halaſtó mellet: Az Isboſethnec pedig feiét fogác és el temetéc az Abner koporſoiában Hebronban.

V. Réſz.

Minec vránna az Isboſeth meg ölettetett vólna, az Dáuid az egéſz Izrael nemzetſégétől az királſágra fel kenetteſic. Meg veſi Dáuid az Sion várát. Eſmét feleſégeket vészen magának kikről gyermeki léſnec. Az Philiſteuſokat meg veri kétſer.

1 FEl iöuénec pedig Hebronba Dáuidhoz az Izraelnec minden nemzetſége, és ſiolánac illyen képpen: Imé mi te czontáid és te teſteid vagyunc.

2 Mert ennec elötteis mikor Saul wralkodnéc mi raytunc te hordozod vala ki ſ- bę az Izrael népét, és az WR azt mondotta te néked, te legelteted az én népemet az Izraelt, és te léſieſi hadnagy az Izrael népén.

3 El iöuénec azért az Izraelnec vénei az királyhoz Ebronba, és frigyet tön ö vęlec Dáuid király Hebronban az WR elött, és királlyá kenéc Dáuidot az egéſi Izrael népén.

4 Harmintz eſitendös vala Dáuid mikor wralkodni kezde, és negyuen eſitendeig wralkodéc,

5 Hebronban wralkodéc az Iudah nemzetſégén hęt eſitendeig és hat hólnapig, és Ieruſálemben wralkodéc harmintz három eſitendeig az Izrael és Iudah nemzetſégén.

6 Fel méne pedig az király és az ő népe Ieruſálembe az Iebuſeuſokhoz, kic azt az földet lakiác vala, és mondánac illyen ſióual. a: Nem iöſi ide bę hanem ha elöſſe le vágod az vakokat és ſántákat, mert czac azokis azt mondgyác Nem iö ide bę az Dáuid.

7 Meg vöué mind az által Dáuid az Sion várát, és az immár az Dáuid városa.

8 (Mert azt mondotta vala Dáuid azon az napon: Valaki fel hághat amaz czatornához, és kezdendi vágni az Iebuſeuſokat, és az vakokat ſántakat, kiket igen gyulöl az Dáuid lelke, (azt én fő hadnadgya téſiem, miuel hogy az vakoc és ſántác mondottac vala: Nem iöſi ide bę te Dáuid.)

9 Es lakozéc Dáuid abban az várban, és neuezé azt Dáuid városának, és ſoc eppitéſt tön az Dáuid az keritélen belöl ſiéllel.

10 Es az Dáuid fellyeb fellyeb mégyen vala naponként neuekeduén, és az Seregeknec WRa Iſtene vala ö vęle.

11 Köueteket külde pedig az Hiram Tyruſnac királya Dáuidhoz és Cedrus fákatis, és álcz meſtereket, és kö fal rakó kö miueſeket, és epiténec házat az Dáuidnac.

12 Es eſiébe vöué az Dáuid, hogy

a: Az ez oly erös város ez Ieruſálem, vagy az Sion vera oly erös, hogy czac az vákoc, ſantakis mególtalmazhattyac te ellened, mîg ezért azokat ki nem üzöd, addig bé nem iöheſſ.

meg erősitette vólna őtet az WR az Izrael népén való királságban, és hogy fel magaztalta vólna az ő birodalmát az ő népén az Izraelen.

13 Vőn pedig mégis magának az Dáuid ágyásokat és feleségeket Ierusálemből, minec vtánna Hebronból oda ment vólna, és lőnec még az Dáuidnac fiai és leáni.

14 Es ez az neuec azoknac kic lőttec Ierusálemben: Samuah és Sobab, Nathan és Solomon.

15 Es Ibhar, Elisua, Nephegh, Iaphia, Elisama, Eliada és Eliphelet.

16 Mikor meg hallottác vólna pedig az Philisteusoc hogy királlyá kentec vólna Dáuidot az Izrael népén, fel kelénec mind az Philisteusoc, hogy Dáuidot meg keresnéc, mellyet még értuén az Dáuid táborba sálla.

Lás. 15. 17 Az Philisteusoc pedig el érkezénec és el siéledénec az Raphaeusoc völgyében.

18 Meg kérdé azért felőle Dáuid az WRat, illyen sióual: el mennyeké az Philisteusoc ellen: Kezembe adodé őket? Felele az WR Dáuidnac: meny el mert kętségnélkül kezedbe adom az Philisteusokat.

19 El érkezéc azért az Dáuid az Baal Perazonba, és meg veré, ott őket, és monda: Meg osilatá az WR az én ellenségimet én előttem mint az víz siokott el osilani, azért neuezé azt az helyet Baal Perazimnac.

b Az az: Ki oszlásnac, vagy meg sjakadolásnac mezeie.

20 Es ott hagyác az ő faragot báluányokat, kiket meg égeté Dáuid és az ő siólgai.

21 Az vtánnis esmét fel iőuénec az Philisteusoc, és el sieledénec az Raphęusoc völgyében.

22 Meg kérdé azért Dáuid az WRat felőle, ki ezt felelé: Ne meny mostan reáioc, hanem hától kerűld meg, és hától vedd eleit az sieder fáknac ellenébe.

23 Es mikor sieder fác teteién meg hallod az ő meneteleket és dobogasokat, ackor induly meg. Mert ackor ki mégyen te előtted az WR, hogy meg verie az Philisteusoc táborát.

24 Es vgy czelekedéc az Dáuid az mint meg paranczolta vala az WR, és igen vágá az Philisteusokat, Gibeatól fogua mind míg Gazerbe mennél.

VI. Rész.

El mégyen Dáuid hogy el hozza az Isten ládáiát az Abinadab házából Ierusálembe. Meg ől az Isten az Vzzat hogy az ladhoz nyult vólna. Hadgya azért Dauid az ladat az Obed Edom házánál, honnét az vrán harom holnappal oę víti azt Ierusálembe nagy őrőmmel Mícholt meg vrallya Dauidot az láda előtt való tánczolásért.

1 BE gyuyté ezeknec vtánna Dáuid az egési Izrael népénec siinét, vgy mint harmintz ezer embert.

2 Ki fel kele és el méne mind az néppel egybe melly vęle vala, hogy Iudánac városába Babalaba menne hogy el hozná onnét az Isten ládáiát, mely által tiztelletic vala az Izrael Wránac Istenénec neue, ki űl az Cherubimoc közőtt, a mellyec vadnac az ládán felől.

a 1. Paral. 13, 6 Az Cherubimoc közőtt monda tic vlnt az Isten mivel hogy onnét szol vala a papoknac. és onnét ielenti vala meg az ő akaratyat.

3 Es

3 Es tőuéc az Iſten ládáiát wy ſiekerre, és el hozác az Abinadabnac házától, mely vala Gibeaban, és az Vzza, és Ahio az Abinadab fiai vezetic vala azt az wy ſiekeret.

4 El viuéc azért az Iſten ládáiát az Abinadab házából melly Gibeaban vala. Az Ahio pedig az láda előtt mégyen vala.

5 Dáuid pedig és az egéſi Izrael népe őruendeznec vala az WR előtt minden vigaſág téuő ſierſiémockal, hegedőckel, lantockal, dobbal, ſippal, és tzimbalmockal.

6 Es iutánac Nachonnac ſiőrőiére, és az Vzza ki nyuyta az ő kezét az Iſten ládáiára, és meg tartá, mert az ökrök félre czauarodtac vala.

7 Ennec okaért fel geriede az WR haragia az Vzza ellen, és meg őle ott őtet az WR az vakmerőſégért, és meg hala ott az Iſten ládáia mellet.

8 Meg háborodéc pedig Dáuidis, miuel hogy az WR illyen romláſſal rontotta vólna meg az Vzzat, és neuezé azt az helyet, Peres Vzzanac [b] mind ez mai napíglan.

[b] Az az, Vzza romláſanac.

9 Meg félemléc azért az Dáuidis azon az napon az Wrtól, és monda: hogy hogy vigyem én az én házamba az WRnac ládáiát?

10 Es nem akará az Dáuid ő hozzáia vinni az WRnac ládáiát, az Dáuidnac városába, hanem terité azt Dáuid az Obed Edom Gitteus házához.

11 Es lőn az WRnac ládáia az Obed Edom Gitteus házánál három hólnapig, és meg áldá az WR az Obed Edomot, és minden ő háza népét.

12 Es meg mondác az Dáuid királnac ezt illyen ſióual: meg áldotta az WR az Obed Edomnac házát és minden marháiát valamijé vagyon az Iſten ládáiáért, és el ménuén à Dáuid el viué az Iſten ládaiát az Obed Edom házától à Dáuid városába nagj vigaſággal. 1. Paral: 15.

13 Mikor pedig az kic à ládát viſiic vala, hat lépéſt mentec vólna, áldozéc ott egy ökrőt, és kőuér hizlalt iuhot.

14 Az Dáuid pedig minden ereiéből tántzol vala az WR előt; és az Dáuid az gyólczból czinált Ephodot reáia őuedezte vála.

15 Az Dáuid azért és az Izraelnec minden háza népe viſiic vala az WR ládáiát, nagy énekléſſel és trombita ſióual.

16 Lőn pedig hogy mikor az WR ládáia menne az Dáuid városába, az Michol Saulnac leánya ki néz vala az ablakon, és látuán hogy az Dáuid király tántzolna és ſiőkne az WR előtt, meg vtálá őtet az ő ſiuében.

17 Mikor pedig elő hoztác vólna az WR ládáiát, helheztetéc azt az ő helyére à ſátornac közepire, mellyet fel vonatot vala néki à Dáuid, [c] és tőn à Dáuid az WR előtt egéſilen meg égetendő áldozatot, és hálá adó áldozatotis.

[c] Mert de melly Sátort Moſes epiretet vala, azt Gabaonban tártottac és enni foc eſztendőtől fogua meg annak és megh ſiakadozott vala.

18 Mikor el végezte vólna pedig Dáuid az egéſilen meg égetendő áldozatot, és az hálá adáſ-

nac áldozattyátis, meg áldá az
népet az Seregeknec WRának Is-
tenének neuében.

19 Es oztogattatá à Dáuid mind
az egéſi Izrael népének, férfiak-
nac és aſſiſoni állatoknac kenyer-
et, mindennec egy egy lépéſt,
és egy egy darab húſt, és egy egy
palazk bort, és el méne mind az
egéſi nép kiki az ő házához.

a: Michol meg vallya és meg neuet Dáuidot az Isda előtt való ráintzolásert, meg veri az Isten Micholt med döſséggel, &c.

20 a Ennec vtánna háza tęre az
Dáuid, hogy meg áldaná az ő
háza népétis, ki iöue pedig Mi-
chol az Saul leánya az Dáuid e-
leibe, és monda: Bezzeg diſſes
vala ma az Izrael királlya? az ki
az ő ſiólgainac leáni előtt fel fo-
ztozot vala, mint ſiinte valamelly
bolond ſiokott fel foztozni.

21 Es monda Dáuid Micholnac: Az WR előtt (miueltem
azt) ki válaztot engemet, inkáb
hogy nem mint az te atyádat és
minden ő háza népét, meg pa-
ranczoluán nékem, hogy az Wr-
nac népe előtt fő hadnagy leñéc,
(tudni illic) az Izrael előtt, (ez
vtánnis vigadoc) az WR előtt.

22 Sőt menſuél inkáb meg alá-
zom magamat, és menſuel aláb
való léſiec az én ſiemeim előtt,
annſual diczéretesb léſiec az leá-
nyoc előtt az kikről te ſiólaſz.

23 Ennec okaért az Micholnac
Saul lányának nem lőn ſoha
gyermeke, mind az napſiglanis
miſiglen meg hala.

VII. Réſz.

Az Nathan Prophéra előſſer ioué hadgya az Dauid ſi ndokat az iſten Templomának eppitcſe felől. De mivel hogy ő magatul ſoiot vala, az vtán Iſten parancsolattyából meg tilteya arról. Igér az Iſten Dáuidnac ki az ő ſiandokat véghez vinne, és az ő ſiaſiagiról ſokat ſiól, mellyeknec előſſer az Sátom vinan, az után sőkell esnen az Messiásban kellene beteliyeſiedni. Mellyekert az Dauid az Istennec ſoc ſióual háiakat ád, &c.

1 LŐN pedig hogy mikor à
király az ő palotáiában
üllne, és az WR minden felől bé-
keſiéget adott vólna ő néki min-
den ellenſiégitől.

2 a Monda az király az Nathan Prophétának: Imé láſſad, En Ce-
drus fából czinált palotában la-
kom, az Istennec ládáia pedig az
ſiátor közepet vagyon.

a: Az Dauid tanaczkozic arról hogy az iſten ládáinac Templomot ez mallyan.

3 b Monda pedig Nathan à királ-
nac: Valami az te ſiiuedben va-
gyon menny elő benne, és vidd
véghöz, mert az WR te veled va-
gyon.

b: Az Nathan ő magatúl ſiól, azert az után viſſſia kellette beſſédet vonni.

4 Ennec vtánna pedig lőn az
WR ſiaua az Nathan Prophétá-
hoz azon éijel, monduán:

5 Meny el és mond meg az én
ſiolgámnac Dáuidnac: Ezt mon-
gya az WR, vallyon ſi te czinál-
ſié nekem házat hogy abban lak-
iam?

6 Mert én nem laktam ſemmi
házban, mind az időtül foguán-
nis, miólta ki hoztam az Izrael
fiait Ægyptusból, mind ez mai
napſiglan, hanem iártam czac az
ſiátorban.

7 Es minden helyen valahól iár-
tam az egéſi Izrael fiaiual, vallyon
ſi töttemé valami ſiót reáia az I-
zrael fiai közzül valamelly nem-
zetſiégnec, c kinec azt paranczol-
tam vólna, hogy legeltetné az én
népemet az Izraelt, ezt mond-
uán: Mi az oka hogy énnékem

c: Az az, Vallyon parancsolo tanué az Izrael fiai közöt valamelly ſie, redelemnec kit az én népémen fridelemnec tőltem, hogy nekem házat czinálna?

1 Sam: 10. Pſal. 77.

Cedrus

Cedrus fából való házat nem eppîtetec

8 Mostan azért ezt mondgyad az én siólgámnac Dáuidnac; ezt mondgya az Seregeknec WRa Istene: En hoztalac ki tégedet az kuhnyoból mikor az iuhoc után iárnál, hogy lennél hadnagy az én népemen az Izraelen.

9 És veled vóltam mindenütt valahouá mentél, és ki gyomláltam annac felötte minden ellenségidet te elötted, és nagy hirt neuet szerzettem te néked, mint az nagy feiedelmeknec hitec neuec, kic vadnac ez földön.

d: Az ezt nem nyomorgattyac vgy az mint ennepemet mint regé, es az birac ideiében, mind ez ideig mellé néked nyugot mit adtam

10 Helyetis szerzec pedig az én népemnec az Izraelnec, és ott el plantálom öket, és lakozic az ö helyében, és többé helyébül ki nem mozditatic, és nem fogiác többé az Istentelen fiac nyomorgatni ötet, mint annac elötte.[d]

e: Az Messiásrol az Iesus Christusról való ígéretö mondásaiból 15 Dauid magyarázol vala o embert, ege szerint Luc 1. Rom 9. Kit pe 1.

11 Es az időtül fogua, mellyben parantsoltam hogy birác lennének, az én népem elött az Izrael elött: miglen meg njugotlac téged minden ellenségidtöl: Ennec felötte azt izeni te neked az WR hogy czinál te néked házat.

12 [e] Es mikoron az te időd bé tellyesedic és el alusiol az te atyaiddal, fel támaztom te vtánnad az te magodat, az melly siármazic az te ágyékodból, és meg erösitem az ö orsiágát.

Psal 89. Ebr. 1.

13 Az fog Templomot eppíteni az én Neuemnec, és meg erösitem az ö orsiágának siékit mind örökké.

14 En léssiec ö néki attya, és ö léssen nékem siám, ki mikoron gonosiúl czelekesiic meg fenitem ötet semberi vesiségüel, és embereknec fiainac büntetéseckel.

f: Az az, meg mertekolem az büntetést az mint syokot ember, az ö maga gyátyával czelekedni.

15 Mind az által irgalmasságomat meg nem vonsiom ö töle, miképpen meg vonám à Saultól, mellyet ki vágéc te elötted.

16 És állandó léssen az te házad, és az te orsiágod mind örökké s. tijéd léssen, és az te királi siéked erös léssen mind örökké?

g: Az az, A te maradékodnal az te fiaiddal léssen.

17 Mind ez beséd sierint, és mind ez látás sierint sióla à Nathan az Dáuiddal.

h: Dáuid vall-á éssen az ö meltatlanságárul, hogy nem erdemlene enni tolat.

18 [h] Be ménuén azért az Dáuid, le üle az WR elött, és monda: mi czoda vagyoc én WRam Isten, és mitsoda az én házam népe hogy engemet eddig ide elö vittél?

19 És megis mind az által igen kicziñnec tettzet ez te néked WRam Isten, hanem imé siólasi à te siolgádnac háza felöl messsie idöre valókat, de ez az embereknec törvényec WRam Isten.

i Az az, embert mód sserint czelekedel, selem nagy kegyesen, mint az bé ratságos emberec czelekednec egy massal.

20 Es mi siükség Dáuidnac többet siólani te néked, holott te iól esméred WRam Isten à te siolgádat?

21 Az te igéretedért, és à te ió akaratod sierint czeleketted mind ezeket ez nagy dólgokat, hogy meg tselentenéd az te siolgádnac.

22 Ennec okaért fel magaztaltattal WRam Isten, mert nintsen senki ollyan mint te, és nintsen Isten te kiuölötted, mind az sierint valamint mi az mi füleinckel hallottuc.

23 Mellyic nép azért ollyan mind az egési földön, mint az te

néped

néped az Izrael? mellyért el menvólna az Isten hogy meg váltana (és válaztana azt) magának való népöl, és ö magának neuet ſierezne, és ti [b] veletec nagyokat ezelekednéc, mellyec czudálatoſoc lennénec à te földedben, ki üzuén à te néped elöl (mellyet meg ſiabaditottál Ægyptumból,) az pogányokat és az ö Isteneket?

[b]: Tulni ſtile Izraelitakal.

24 Mert meg erösitetted az te népedet az Izraelt, ki te néped mind öröcké, es te vóltál WRam ö nékiec Istenec.

25 [f] Moſtan annac okaért WRam Isten, à mit ſiólottál az te ſiolgád felöl, és az ö háza felöl, tellyeſicz meg mind öröcké, és tſe, lekedgyél úgy à mint ſólottál.

[f]: Kétnyöſrög D. uid iſtenec hogy az ö igeretteſzerint az ö orſzágát meg erösüſſe.

26 Hogy fel magaztaltaſſéc az te neued mind öröcké, illjen ſiócckal: Az Seregeknec WRa, Istene az Izrael népénec, és à Dauidnac az te ſiolgádnac háza légyen állandó te elötted.

27 Mert meg ielentetted az te ſiolgádnac fülében ö Seregeknec WRa, és Izraelnec Istene, ezt monduán: Házat eppitec te néked. Ennec okaért inditá az te ſiolgád az ö ſiiuét hogy te néked könyörgené illyen könyörgéſſel.

28 Moſtan azért ö WRam Isten, (mert te vagy az Isten, és à te beſiéded igaſság, és te mondottad ezt az iót az te ſiolgád felöl.)

29 Légyen az te ió akaratodnac áldáſa az te ſiolgádnac házán, hogy légyen te elötted mind öröcké, mert te ſiólottál WRam Isten, és az te áldáſoddal áldaſſéc meg az te ſiolgádnac háza mind öröcké.

VIII. Réſz.

Elö ſámlaltatnac az ellenſégec, mellyeket az Dauid meg vert, és adó fizetöcke tötte, mint az Philiſteuſoc Moabitac, Ammonitac, Edomitac, Syriabéliec, Hadadezer, kiknec meg verekſékből az Dauid nagy hírre neuet ſzerzett vólt magának.

1 ENnec vtánna eſmét meg veré Dáuid az Philiſteuſokat, és igen meg alázá öket, és el vöué Dáuid az Philiſteuſoc kezéből az Metheg ammaht.[a]

2 Es meg veré az Moabitákatis, és kötellel mére meg öket, [b] le vágatuán öket az földre, és két kötelet mére az meg öléſre, és egy tellyes kötelet à kinec életét meg engedné, és löné az Moabitác az Dáuidnac adó fizetö ſiólgai.

3 Ennec felötte meg veré Dáuid az Hadadezert Rehabnac fiát Tzobánac királlyát, mikoron menne (Dáuid) hogy az határt küllyebb vetné mind az Euphrates folyó vízig.

4 El fogá pedig az Dáuid közzülöc ezer és hét száz louagot, és húſz ezer gjalog embert, és az inokat el vagdaltatá Dáuid minden ſzekeres louoknac, és czac ſzáz ſzekérbe valót hagyatá meg beñec.

5 El iöuénec pedig az Syriabéliec Damaſcumból hogy meg ſegellenéc az Hadadezert Tzobánac királlyát, és meg veré Dáuid à Syriabéliekben hulion két ezert.

6 Es

[a]: Metegammah, annyit tészen mint folyáſnac zabolája mikor pedig azt mondya az irás hogy el vötte Dauid az folyáſnac zabolát, értiazon az Gath városſt, nevezi pedig folyáſnac zabolátának, vagy azért hogy mint az zabolán tartoztattya az ember az louat, azonképpen à Gath városſa muel bátorſága vala. és az Philiſteuſoc tartományának a toroklattyán vala az ellenſéget tartoztattva vala, hogy ſzabadon ne tarogatná az tartományban. Vagy azért hogy abba az városba az vizet egyátorunkon vöttéc vala be hogy ne az vizjás több vara okvára mégyen vala mert mint az louat az zabolán ola vigáz az houa akarjác azonképpen az vizet az egyátornán ola vehetic à houa akarjác. Némelyec igy fordittyák: az hamoknac zabolát el vöué vagy azért hogy az Gath város tartoztattya az ſzomſzédságban à több környül való városokat, falukat, vagy azért hogy az Izrael tsakaz tartoztatta hogy el ne mennének ſzakadni az Philiſteuſoktól.

[b]: Az az, Miképpen kötellel ſzoktác megmérni valamit és el oſztani, ſzinte úgy az Dáuid à Moabitákat hirom fele vágatt, es az két réſzét le vágetá à harmadikhoz mégyelmuzc.

6 Es tizt tartókat ſerze Dáuid Syriában, mellyben vagyon az Damaſcus város, és lőnec az Syriábéliec Dáuidnac adó fizetö rabiai, és meg óltalmaza Iſten Dáuidot valahouá mégyen vala.

7 El nyére pedig Dáuid az arany paiſokatis, mellyec az Hadadezer ſiólgain valánac, és bé viué azokat Ieruſálembe.

8 Hozá annac felöttе Dáuid király az Hadadezer városiból Betah és Berotaiból, felöttе igen ſoc részet.

9 Meghaluán pedig az Thoi à Hamath tartomáñnac királlya, hogy megverte vólna Dáuid az Hadadezernec minden ſeregit.

10 Küldé az Thoi Ioramot az ö fiát Dáuid királhoz hogy békeſégeſen iduözlene ötet, és áldaná hogy megvijut vólna Hadadezerrel és megverte vólna ötet, (mert à Thoiualis à Hadadezer hadakozic vala,) és az Thoi fia kezében ſép arany miuec, ezüſtből és rézből czinált edényec (valánac.) c

11 Mellyeket az Dáuid király az WRnac ſentele, mind az aranyal és ezüſtöl egyetembe, mellyet minden ö ellenſégitöl nyert vala à kiket meg hóldoltatot vala

12 Az Syriábéliektöl, Moabitáktól, az Ammon fiaitól, Philiſteuſoktól, az Amalechitáktól, és az Rehob fiától Hadadezertöl à Tzeba királyától nyert prédát.

13 Nagy neuet vön azért Dáuid magának, mikor viſiſia iöne az Syriábéliecknec meg veréſekből az Sónac mezeién, holott tizen njóltzezer embert vágot vala le.

14 Az Idumeuſoc közöttis tizt tartókat rendele, az egéſi Idumeuſoc között mind ſiéllel Capitanokat ſierze, és lönec mind az Idumeuſoc Dáuidnac ſiólgai, és megtartá az WR Dáuidot valahouá mégyen vala.

15 Wralkodéc azért Dáuid az egéſi Izrael népén, és ſiólgáltat vala Dáuid az egéſi népnek között itéleret és igaſságot.

16 Fö hadnagya pedig vala Ioab az Seruiának fia, Ioſaphat pedig Ahiludnac fia vala hiſtoriainac megiróia.

17 Az Sadoc pedig Achitobnac fia, és az Achimelech Ahiatharnac fia, valánac papoc, és az Seraiah iró Deákia vala.

18 Az Benaiah pedig Iehoiadánac fia vala az Chereteuſoknac, és Peletheuſoknac elöttöc iárójóc, és az Dáuid fiai valánac vgy mint feiedelmec.

4 Ezer az királynac teſtének óriási vóltanac.

b Tulnijlie mellyeket az az ö atyia nieuében Dauidnac adot aiandékon.

IX. Réſz.

Dáuid meg emlekezic Saulról és Ionathaſról, es az Ionathas fiának Miphiboſethnec meg a ſgva az Saulnac minden maiorsagar, és gond viſelönec mellete rendeli Siba, ki az előtt Saul ſolgaia vólt.

1 MOnda ezeknec vtánna az Dáuid: Vagyoné meg valaki az ki élne az Saul háza népe közzül, hogy irgalmaſságot czelekedgyem ö vele az Ionathaſért.

2 Vala pedig az Saul házából való egy ſiólga, kinec neue vala Siba, kit ſiolitánac hogy az Dáuidhoz menne, és monda az király: te vagye az Siba? Felele: En vagyoc te ſólgád.

3 Monda elmét az király: Vagyoné

gyoné még valaki az Saul házanépe közzül, hogy irgalmasságot czelekedgyem véle, mely dolog Isten előtt kedues légyen? Felele Siba az királynac: Vagyon még az Ionathasnac egy fia, ki mind az két lábára sántál.

4 Mondá néki az király: holott vagjon? és mőda Siba á királnac: Imé az LoDebari Ammiel fiánac az Machirnac házában vagyon.

5 Ackor el küldé á Dáuid király, és el hozatá őtet az Machir házától az LoDebari Ammiel fiától.

9 Mikor el iutot vólna pedig Dáuidhoz Miphiboseth az Ionathasnac fia, mely Ionathas Saul fia vala, artzal le burúla á földre, és nagy tiztességet tőn néki: és monda Dáuid: Miphiboseth ki felele: Imhól az te szólgád.

7 Monda néki Dáuid: Ne félly, mert kęrségnélkül irgalmasságot czelekeszem veled az Ionathasért az te aryádért, és meg adom teneked Saulnac az te aryádnac minden maiorságát, és te néked mindenkoron az én asztalomnál lésien ételed.

8 Ackoron felére hayta (Miphiboseth,) és monda: Miczoda az te szólgád hogy az hólt ebre reá tekintettel, minęmő én vagyoc?

9 Szólitá annac vtánna az király Sibat az Saulnac szolgáját, és monda nékie: Valamié vólt Saulnac és mind egéli háza népének, én mind azokat az te WRad fiának adtam.

10 Az maiorságnac azért te viselly gondgyát, és á te fiaid és szolgaid, és bę szolgáltassad, hogy légyen á te WRad fiának kenyere, mellyel éllyen. Az Miphiboseth pedig az te WRadnac fia, az én aztalomnál ésik mindenkoron. Vala pedig az Sibának tizenöt fia, és húsz szolgája.

11 Felele Siba az királynac: Valamit az én WRam az király paranczol énnékem, az képpen czelekeszik á te szólgád, noha á Miphiboseth az én aztalomnális, úgy lakhatnéc mint egy király fia.

12 Vala pedig az Miphibosethnec, egy fiaczkája kinec neue Micha vala, á Siba házában lakozóé pedig mindnyájan Miphiboseth szólgai valának.

13 Miphiboseth pedig lakic vala Ieruzálemben, mert mindenkor az király aztalánál ésic vala, iólehet mind á két lábára sántálna.

X. Rész.

Az Ammonitac királya az Hanon nagy gyalazatot tészen az Dáuid király követein, kiknek szakállokat és ruháikat el metéli. Segitségre hijác mellette az Ammonitác az Syrusbeliekert. Meg vert Dauid mind az Ammonitakat, mind az Syrusbelieket, és lefnecado fizetőc, &c.

1 LŐN pedig ennec vtánna meg hala az Ammon fiainac királyoc és wralkodéc ő helyette az Hanon, az ő fia.

2 Es monda Dáuid: Irgalmasságot tészec az Hanonnal az Nahas fiával, miképpen az ő attyais én velem irgalmasságot czelekedett, és hozzája küde hogy vigasztalná őtet szólgai által az ő attya halála felől: el mutánac azért á Dáuid szólgai az Ammon fiainac földőkbe.

3 Es

3 Es mondánac az Ammon fiai közöt̃ való fő emberec az Hannonnac az ő Wroknac: Vallyon ſ- az Dáuid beczűllié ezzel te előtted az te atyádat, hogy te hozzád vigaztalókot küldött? Vallyon inkáb nem azért küldötteié Dáuid az ő ſiólgait, hogy az városſt meg ſiemlelnéc és meg kimlenéc, és minden allapattyát meg viſgalnác.

4 Fogatá azért Hanon az Dáuid ſiólgait, és ſiakáloknac felét el nitteté, és ruháiokat felben el metszeté, tudni illic mind álfelekig, és el boczáta őket.

5 Meg izenéc pedig ezt az Dáuidnac, és eleikbe küldé, (mert az emberec igen meg czufoltattac vala) és ezt izene az király, maradgyatoc Ierichoban mind addig mîg nem meg neuekedic à ſiakálotoc, és vgy iöijetec haza.

5 Látuán pedig az Ammon fiai hogy nagy méltatlan dolgot czelekedtec vólna az Dáuid ſiólgain, köuetet küldénec és meg fogadác Syriában az Beth Rehobélieket, és azon Syriában az Thopheuſőkat, vgy mint húſi ezer gyalogot, és az Maachahnac királyától ezer embert és az Itobtólis tizenkęt ezer embert.

7 Mellyet meg haluán az Dáuid, el boczátá az Ioabot, és minden erős ſeregét.

8 Ki iöuénec azért az Ammon fiai, és le ſiállitác az hadat az kapu előtt, [a] az Syriábéliec pedig, Sobah, Rehob, Iſtob, és Maachah külön az mezőbe ſiállánac.

9 Látuán pedig az Ioab, hogy mind elől, mind hától ellenſég vólna táborban, ki válogatá az Izrael népénec ſiinét, és ſeregét rendelé az Syriabéliec ellen.

10 Az népnec pedig maradékát bizá az ő öcze kezébe az Abiſai kezébe, és ſereget rendelé az Ammon fiai ellen.

11 Es monda: Ha erősbec léſinec az Syriábéliec én nálamnál, én nékem ſegitſéggel légy. Ha pedig az Ammon fiai náladnál hatalmasbac léſinec, én meg ſegitelec és meg ſiabadîtlac.

12 Bátoricz meg magadat és emberkedgyél az mi nemzetſégünkért, és à mi Iſtenünknec városiért, és az WR czelekedgyéc vgy à mint néki tettzic.

13 El érkezéc azért az Ioab és az ő vęle való ſereg az Syriábéliec ellen az ütközetre, és el futamánac ő előtte.

14 Látuán pedig az Ammon fiai, hogy meg futamtac vólna à Syriábéliec, el futamánac ők is az Abiſai előtt, és bę ſialadánac az városba, és meg tęre az Ioab az Ammon fiairól, és méne Ieruſálembe.

15 Mikor pedig láttác vólna az Syriábéliec hogy meg verettetec vólna az Izrael népétől, eſmét egy máſt fel gyüytéc.

16 Es el küldé az Hadarezer, és ki hozá az Syriábélieket kic à vizen túl valánac, és iöuénec Helam városhoz, és az Schobach az Hadarezernec fő hadnagya vala ő előttöc.

[a] Az az, Medeba város előtt, mely az országnac mint egy kapuia volt. Num. 21. 30. Iosu. 13. 9. 1. Paral. 19.

17 Meg izenéc pedig az Dáuidnac, ki egybe gyujté az egéſi Izrael népét, és által méne az Iordán vizén, és iutánac Hela városához, és sereget rendelénec az Syriábéliec Dáuid ellen, és meg ütközénec ő vele.

18 Meg futamodéc pedig à Syriábéliec serege az Izrael előtt, és le vága Dáuid az Syriábéliekben hét száz siekeren való embert, és negyuen ezer louagot, à Schobachotis az seregnec fő hadnagyát meg ölé, és vgyan ott meg hala.

19 Mikor pedig láttác vólna mind az királyoc à Hadarezernec siólgai, hogy az Izrael népétől meg verettettenec vólna, frigyet vetének az Izrael népéuel, és ő nékic siólgalánac, és nem merénec többé az Syriábéliec ki iöni segitségre az Ammon fiai mellet.

Kétszázal vóltac Hadar ezernec az királyoc mert hogy foldaſi vóltac. és ezer harpánzal fogatta vólt mellöle.

XI. Rész.

Az Dáuid ſolgai meg ſzállyac az Ammonitác városát, az Rabbahot, ő maga Dáuid otthon hiuolkodic, és az Vriasfeleségével paráználkodic, meg öleti az Vriást à Bethſabenac Wrác, és az Bethſabet el veſi magának feleségül.

1 LÖN pedig hogy mikor az eſtendő fordulúan, el iött vólna az idő az mellybe az királyoc hadba ſioktac menni, *a* el küldé Dáuid az Ioabot és az ő ſiólgait ő vele, és mind az egéſi Izrael népét, és el rablác az Ammon fiait, és meg ſzállác az Rabbah városſt. Dáuid pedig Ieruſálemben hiuolkodic vala. *b*

a Tudni illic. az réſzt mikor el iött volna.

b Az hiuolkodás az emberet vrakorta oktot ád az bünre. Azért mondgyác hogy az hiuolkodás kedögpárnaia.

2 Történec pedig eſtuénec ideie előtt, mikoron fel költ vólna Dáuid az ő ágyából, és à királi palota felött az folyoſon ſétálna, látá egy aſſiſioni állatot, ki magát moſſa vala, à folyoſoról, és az aſſiſioni állat igen ſiéptek intetö vala.

3 Es el küldé az Dáuid és meg tudakozéc az aſſiſioni állat felöl, és monda egy ember: nemde nem ezé à Bethſabe az Eliamnac leánya, az Vrias Hittéus feleſége?

4 *c* Ackor köueteket küldé az Dáuid és el hozatá ötet, ki bé méne ő hozzáia, és vétkezéc az aſſionnyal, mikor az ő tiztátalanſágából meg tiztúlt vólna; és añac vtáña viſiſſa méne az ő házához.

c: Dáuidnac paraznáſága vala eſete.

5 Az aſſiſioni állat pedig eſiébe véuén hogy méhében fogadot vólna, el küldé és meg izené à Dáuidnac illyen sióual; nehezkes vagjoc

6 *d* Küldé azért Dáuid az Ioabhoz illyen köuetſéggel: Küld haza hozzám az Vrias Hittéuſt, és el küldé Ioab az Vriaſt Dáuidhoz.

d: Az Dáuid haza biuatya Vriást az tábortól és küldi ötet bájához, hogy el takolhaſſa paráznaſágát.

7 Mikoron pedig el iutot vólna az Vrias ő hozzáia, meg kérdé ötet az Ioabnac békeſéges állapatya felöl, és à népnec békeſége felöl, és az hadnac békeſége felöl.

8 Monda ennec vtáña Dáuid az Vriáſnac menj oda à te házadhoz és moſd meg lábodat, ki ménuén pedig az Vrias à király házából, à király aiándokot küldé vtánna.

e: Vrias ne mégyen az ő házához, ez feleſegéhez, noha pedig karagoſtac Dáuidtól, és inti ötet mind az által vagyan nem mégyen hazá, hogy ne mondhaſſa senki azt hogy Vriástul tartes az ő feleſége, hanem á Dauid bünre kiſértetéſſe.

9 De az Vrias hála à király házának aytaya előtt az ő Wránac minden ſiólgaiual, és nem méne az ő maga házához. *e*

10 Mellyet bé mondánac Dáuidnac illy sióual: Nem ment alá Vrias az ő házához. Ackor mőda Dáuid az Vriáſnac, nemde vtról iöttelé haza? mi azért az oka hogy házadhoz alá nem mentél?

11 Felele

11 Felele Vrias az Dáuidnac: Az Iſten ládáia, az Izrael és Iudah nemzetſége ſátorban vagyon, annac felötte az én Wram Ioab és az én wramnac ſiólgai mezöben vadnac, és én hogy mennéc bé az én házamba hogy egyem és igyam, és feleſégemmel hállyac? Vgy éllyen az te lelked és az én lelkem hogy nem miuelem azt.

12 Monda azért Dáuid az Vriáſnac: maradgy itt mais, és hólnap el boczátlac, meg marada azért Vrias Ieruſálemben à napon és más napra kelueis.

13 Ennec vtánna hiuatá ötet az Dáuid és ö véle öuéc és iuéc, és meg reſiegite ötet és ki méne eſtue alunni az ö ágyára az ö Wránac ſiólgaiual éggyütt, de az ö házához nem méne alá.

14 Meg virraduán pedig leuelet irá Dáuid az Ioabnac, mellyet Vriáſtól külde el.

f Dáuid meg ölteti az Vriást, és ad parancsolatot gyülkolságal tolgia meg.

15 *f* Illyen módon irta vala pedig az leuelet: állaſsátoc az Vriaſt leg elöl à keménb hartzon, és hátul fuſſatoc el mellöle, hogy meg öletteſséc és meg hallyon.

16 Lön azért hogy mikor oſtromlaná Ioab az várost, állatá az Vriaſt arra az helyre, az hól tudgya vala hogy erös vitézec vólnánac.

17 Ki iöuén azért az városbéli köſség, meg hartzolánac az Ioabbal, es ſokan el hullánac az nép közzül, à Dáuid ſiólgai közzül, és az Vrias Hitteuſis meg hala.

18 Köuetet boczáta azért az Ioab, és meg izené Dáuidnac az viadalnac minden rendit.

19 Es meg hagy[illegible] köuetnec, monduán: Mikoron el végezed az beſiédet az királlyal, az hartznac minden módgya felöl.

20 Igy czelekedgyél: Ha à király meg fog búſúlni, és ezt kezdi módani te néked, miért mentetec ollyan közel az városhoz hartzolni? nem gondolhattatoké meg hogy meg haygálnac à kö falról?

Iudic: 9. Ierubbalnac nemzetsége.

21 Kiczoda ölte meg Abimelechet az Ierubbeſethnec fiát? nem dé nem egy aſſironi állat üteié agjon à kö falról egy malom kö darabbal, és meg hala Thebesben? Azért miért mentetec közel à kö falhoz? ackoron mond meg: Az Vrias Hitteuſis az te ſiólgád meg hólt.

22 El méne azért az köuet, ki mikor el iutott vólna, meg beſiélle Dáuidnac mindeneket, à mellyec felöl küldötte vólt ötet az Ioab.

23 Es monda az több dolog között à köuet Dáuidnac. Mikor mi ellenünc erös hartzot tartuán, az mezöre iöttec vólna ki, üzöc öket az kapuig.

24 De igen meg haygalánac benönket az haytoc az kö falról, és meg hóltanac egy nehányan à király ſiólgai közzül, és à te ſiólgád az Vrias Hitteuſis meg hólt.

25 Monda azért Dáuid à köuetnec: ezt azért mondgyad az Ioabnac, ne légyen ez felöttöb ellened, mert az fegyuer ſiinte úgy meg emézt éggyet mint máſt, ne tágiczad azért az viadalt az város ellen, és roncz el azt, az népét pedig biztaſſad.

26 Meg hallá pedig az Vriaſnac

feleſége hogy meg hólt vólna az Vrias az ő férie, és ſiratá ötet.

Bethſabenac fia lélſzen az Dáuidtul.

27 Es mikor az gyáſiolásnac ideie el tölt vólna, érötte külde az Dáuid és házába hozatá ötet, és lön ő néki feleſége, és ſiüle ő néki egy fiát, és ellene lön az WRnac, á mit az Dáuid czelekedett vala.

XII. Réſz.

Meg feddi Nathan Prophéta Dauidot az paraznáſágért és az gyilkoſságért pœnitentiát tart az Dauid. Meg hal az paraznaſágból ſületer gyermec. Szüleic az Bethſabeától az Solomon: Meg veſi Dauid az Rabbah városſt, és az benne való sat meg ö'seri.

a: Meg feddi Nathan az Dáuidot, és az ő bünét eſztebe adgya néki példa beſzéd által elöſzer.

1 a ÉS külde azért az WR Dáuidhoz az Nathan Prophétát, ki bé-ménuén hozzáia, monda néki: Két ember vala egy városban az eggyic gazdag, az máſic ſiegény.

2 Az gazdagnac felötte ſoc iuhai és ökrei valánac.

3 Az ſiegénnec pedig ſemmié nem vala egyéb egy kis nöſtén báránkaiánál, kit vött vala, és kit ő fel tartot vala, és ő magáual és az ő gyermekiuel mind együtt neuekedet vala fel, az ő talattyából éſſic vala, és az ő pohárából iſſic vala, és az ő kebelében aluſſic vala, és ő néki ollyan vala mint egy leánya.

4 Mikoron pedig vtón iáró vendege iutot vólna az gazdagnac, ſianá az ő ökrei és iuhai közzül hozatni, hogy az vendegnec ételt kéſziteue belöle, az ki ő hozzáia ment vala, hanem el vöué az ſiegéntöl az ő bárányát, és azt főzeté meg az vendegnec az ki hozzáia ment vala.

5 b Ackor fel geriede az Dáuidnac haragia az ember ellen, és monda az Nathannac: Eel az Iſten hogy halálnac fia az ember á ki azt czelekedte.

b: Dáuid Sententiát mond maga ellen.

6 Az bárányért pedig négy annit kel adni, miuel hogy ezt miuelte, és annac nem keduezett.

7 c Es monda Nathan az Dáuidnac: Te vagy az az ember. Ezt mondgya az Izraelnec WRa Iſtene: En kentelec fel tégedet hogy király lennél az Izrael népén, és meg ſiabadítottalac tégedet az Saul kezéből.

c: Itt immár niluán való ſzóual mondgya meg Nathan az Dáuid bünét, de elöſzer az Iſten io tetemenit, ſzámlálya ellá.

8 Es te néked adtam az te WRadnac házát, és az te WRadnac feleſégit á te kebeledbe, ennec felötte néked adtam az Izraelnec és Iudahnac házát, és ha még ez keués vólt, ezt ſ. ezt adtam vólna néked. d

d: Az az, mindent adtam volna, valamit néla kül ſzükölködtel vóla.

9 Miért vetetted meg az WRnac beſiédét, olly dolgot czelekeduén melly vtálatos ő elötte. Az Vrias Hittéuſt fegyuerrel ölted meg, és az ő feleſégét magadnac vötted feleſégül, ő magát pedig az Ammon fiainac fegyuerecckel ölted meg.

10 Moſtan azért á fegyuer ſoha á te házádból ki nem ſzakad, miuel hogy meg vtáltad (áz Iſtent,) és az Vrias Hitteus feleſégét el vötted hogy te feleſéged lenne.

11 Ezt mondgya az WR: Imé én te ellened gonoſit támaztoc á te magad házából, és ſiemed láttára feleſégidet el veſiem és adom más felebarátodnac, és haal az te feleſégiddel ennec az napnác láttára.

12 Mert

12 Mert te titkon ezelekedtél, de én azt czelekeſiem az egéſi Izrael népe előtt, és az nap előtt.

e: Dáuid Penitentiája.

13 e Monda azért Dáuid az Nathannac: Vétkeztem az WR ellen. Es monda Nathan à Dáuidnac: az Vris el vötte az te bünedet hogy meg nem halſs. *f*

f: Az az, Meg ſzabadittya az te ſzemelyedet az bünöd és az bünteteſtöl, mellyet te magad mondal feledre, meg nem halſz, de meg bünteteſſel külsö bünteteſſel, el nem kárhozol, de megoſtoroztatol.

14 De mind az által miuel hogy nîluán való káromláſra okot adtál az WRnac ellenſégnec ez dologban, az te fiadis az ki lött te néked bizonnyal meg hal.

15 Ezeknec vtánna el méne az Nathan az ö házához, és meg veré az WR az gyermeket, mellyet az Vrias feleſége ſiült vala az Dáuidnac, és meg betegedéc.

16 Es könyörgé Dáuid az Iſtennec az gyermekért, és böytöleis à Dáuid, és házába bę ménuén az földön hála és fekűuéc.

17 Fel kelénec azért az ö házában való öreg népec ö hozzáia, hogy fel vennéc ötet az földről, de nem akará, és nemis öuéc ö vęlec kenyeret.

18 H ted napra azért meg hala az gyermec, és nem meric vala az Dáuidnac ſiólgai meg mondani, hogy meg hólt vólna az gyermec, mert ezt mondgyac vala: Im męg mikor az gyermec élne, ſiólottunc néki, és meg sem hallotta ſiónkat, hogy meriűc azért meg mondani néki hogy meg hólt az gyermec, hogy magánac nyauaiyát ſierezzen?

19 Látuán pedig az Dáuid hogy az ö ſiólgai ſuttognánac, eſiébe vöué hogy meg hólt vólna az gyermec, és monda Dáuid az ö ſiólgainac: meg halaié az gyermec? azoc mondánac, meg hólt.

20 Fel keluén azért Dáuid az földről, meg moſdéc és meg kene magát, és más ruhát vön reáia, és bę méne az WRnac házába, és imátkozéc. Annac vtánna bę méne házába, étket kére, és kenyeret *g* viuénec eleibe és éuéc.

g: Az kenyéren az Sidóc minden fele eledelt értenec.

21 Ackoron mondánac az ö ſiólgai ö néki: Mi dolog lön ez az mit miuelél? Az gyermec mîg éle, böytölél és ſirál, holott pedig immár meg hólt à gyermec, fel költél és öttél kenyeret.

22 Monda ö: Mîg az gyermec élt, addig böytöltem és ſirtam, mert ezt mondottam: Ki tudgya talám az WR könyörül raytam és meg el az gyermec.

23 De moſt miuel hogy meg hólt, vallyon miért bötölnéc, vallyon viſſia hozhatnámé vęle? En mégyec ö hozzáia, de ö nem iö ide viſſia én hozzám.

24 Es meg vigaztalá Dáuid az ö feleſégét Bethſabet, és bę méne ö hozzáia, és vęle lön és fiat ſiüle, és neuezé ötet Solomonnac, és az WR ſiereté azt.

25 Mert meg izente vala az Nathan Prophéta által, és neuezé az ö neuét Iedidiahnac *h* az WRért.

h: I edidiah, az Iſtennel ſzerelmetes. Az Vrért neuezte Iedidiahnac, miuel hogy az Ur ſiereté.

26 Az Ioab pedig erölſen vitatá az Amon fiainac városát à Rabbabt, és meg vöué à királi várost.

27 Es köueteket külde az Dához Ioab, illyen köuetſéggel: hadakoztam az Rabbah ellen, és mégis vöttem az városnac éggyic réſſét, az hól az víz vagyon.

28 Mostan azért gyüjcz egybe az népnec maradékát, és száll táborba az város ellen, és vedd meg azt, hogy valamiképpen ha én veszem meg, az én neuem ne légyen diczéretben felöle.

29 Egybe gyüjté azért Dáuid mind az egész népét, és el méne az Rabbah ellen, és igen viua ellene, és meg vöué azt.

30 El hozá pedig az ö királyoknac Coronáiát az ö feiéből, kinec nehessége vala egy talentum aranj, és drága köueckel vala rakua, és lön à Dáuid feiében, és az városból felötte soc nyereséget hozá ki.

31 Az népet pedig az ki benne vala ki hozatá, és nemellyet füréssiel füresieltete, nemellyet vas berena alá, nemellyet feisse alá vettete, nemellyeket az mészi kementzébe hányatá, és igy czelekedic vala az Ammon fiainac minden városockal, haza méne azért Dáuid és az egész nép Ierusalembe.

XIII. Rész

Az Amnon meg szerelmesedik az Thamarra az Absolonnác hugára, lakodalomba hija Absolon az király fiait, meg ölteti ott az Amnont, és ö maga el szalad az Gessurnac királyához, holott lakik három esztendeig.

1 LÖN touábba ennec vtánna, hogy mikor az Absolonnac az Dáuid fiának igen szép huga vólna, kinec neue Thamar vala, Amnon az Dáuid fia meg szeretné azt.

2 Igen nagy gyötrelemben vala pedig az Amnon, úgy annira hogy betegségbe ésnec az ö hugaért az Thamarért, mert szüz vala, és igen neheznec tettzic vala az Amnonnac ha örajta valamit miuelne.

3 Vala azért az Amnonnac egy baráttya kinec Ionadab vala neue, Simeahnac à Dáuid rokonánac fia, az Ionadab pedig igen ecs ses ember vala.

4 Ki monda nékie: Mitsoda az oka hogy te így naponként el szárad királynac fia? nem mondhatnadé meg énnékem? és monda néki az Amnon: à Thamart az Absolon bátyámnac hugát igen szeretem.

5 Es monda néki az Ionadab, feküdgy vezteg ágyadban, és tedd beteggé magadat, ackor hozzad mégyen látnod à király, és mond ezt néki: Iöjön ide kérlec à Thamar az én hugom, hadd adgyon ennem, és vgyan itt szemem elött czinallyon valami lágy étket hogy énis lássam, és az ö közéből egyek.

6 Lefeküec azért az Amnon, és tetteté mint ha beteg vólna, ackor el iöue hozzá latni à király, és monda Amnon az királynac: Kérlec hadd iöjön ide hozzám à Thamar hugom, hadd czinallyon elöttem vagy két beléstt, és hadd egyem az ö kezéből.

7 El küldé azért Dáuid az Thamar házához ezt izenuén: eregy el mindárást az Amnon bátyád házához, és keszicz valami enni valót ö néki.

8 Be méne azért Thamar az Amnon bátya házába, ö pedig vezteg fekszic vala, és liztet véuén meg gjura, és beléstt tsinála ö maga elött, és meg fözé à beleszt.

9 Elö hozá añac vtánna az serpenyöt,

penyőt,és ki tőlté eleibe,de ő nẽ akará enni,és monda az Amnon: Kúlgyetec ki mind innét az embereket tűlem, és ki ménénec mindnyáián elől̃e.

10 Ackor monda az Amnon Thamarnac:hozd bę az kamorába az ętket, hadd egyem kezedből, véué azért Thamar à bęlest mellyet kéſitet vala, és bę viué Amnon báttjának az ágias házba

11 Es eleibe viué hogy ennec,és meg ragada ötet,és monda néki: iőuel fekegy'mellém edes hugő.

12 Thamar pedig monda néki: Ne légyen az édes bátyám,engemet meg ne roncz,mert nem így ſiokot lenni azIzrael népe kőzőt, ne tſelekedgyel illję bolődſágot.

13 Mert én hogy hogy táuoztathatom el az nagy gyalázatot? te pedig ollyan leſſi Izraelben mint egy bolond. Azért kérlec ſióly az királynac felől̃e, mert nem tarț meg engemet tűllęd.

14 Nem akará pedig az ő ſiauát meg fogadni,hanem erőt vőn az Thamaron, és megnyomtán ötet,vęle közősűlé.

a' Amnon megſzeplősíti az Thamart Abſolonnac hugat.

15 Es meg gyűlőlé ötet az Amnon felőtte igen, és nagyob lőn az gyűlőſeg minec vtánna meg vtála, az ſieretetnél mellyel ötet meg ſierette vala. Es mőda néki Amnon:Kelj fel,eregy dolgodra.

16 Ki felele, mi okaért? nagyob gonoſság léſien ez añal à kit raytam czelekedtél ha ki űzſi. De az Amnon nem akará ſtatűtis meg hallani.

17 Es ſolítuán az inaſt az ki néki vduárol vala,monda:űzdki(ez Thamart) gyorſan elől̃em, és zárd bę az aytot vtánna.

18 Vala pedig az Thamaron igen ſiép tarka ſioknya, az mineműben ſioktac vala iárni à király leáni kic ſiűzec valának, ki űzé azért ötet az ſiólga, és bę zárlá az aytot vtánna.

19 Hamut tőlte azért à Thamar az ő feiére, és az tarka ſioknyát mely rayta vala meg haſogatá, és az kezet feiére kapczoluán mentem mégyen vala, és iaygat vala.

20 Es monda néki à báttya Abſolon: Ne talám az Amnon bátyad vólt vęled, azért halgas moſtan hugom, mert atyádfia, ne bánkodgyá' azon feletteb. Lőn azért az Thamar nagy arnaſágban az ő bátyának az Abſolonnac házában.

21 Dáuid király pedig haluán mind ezeket, felőtte igen meg haraguéc.

22 Nem ſióla pedig ſemmit felől̃e az Abſolon Amnonnac ſem jót ſem gonoſit, mert igen gyűlőli vala Abſolon az Amnont,miuel hogy meg ſieplősítette vala az ő hugát az Thamart.

23 Es lőn kęt eſitendő mulua, hogy az Abſolonnac iuhait nírnéc Baal Haſorban, mellyet az Ephraim nemzetſége bír, és oda el hiuá az Abſolon mind à király fiait.

24 Bę méne pedig Abſolon az királhozis,és monda: Imé moſtã niric à te ſiolgádnac iuhait,azért iőijőn el kérem az király,és az ő ſiólgai az te ſiolgáddal.

25 Kinec monda az király: Ne édes fiam, ne mennyünc el moſtan mindnyáián, nem kel meg terhelnünc tégedet, és eſmét erőlteti vala ötet, de nem akará mind az által el menni, hanem czac meg áldá ötet.

26 Monda mégis az Abſolon: Ne iöjöné tehát el véluünc az Amnon az én atyámfia? felele az király. Miért menne el veled?

27 Mikor pedig vntatná ötet az Abſolon, el boczatá ő vele az Amnontis, és mind à király fiait.

28 Paranczola pedig az Abſolon az ő ſiólgainac ezt monduán, kérlec reiávi gyázzatoc, és mikor az Amnon az bortúl io keduet véſſen, és mondandom, ackor verjétec és öllyétec meg ötet, ſemmit ne félljetec, hiſtem én parantſolom ti néktec, legyetec bátrac, ne félljetec.

b. Abſolon meg ölteti az Amnont.

29 b Vgy czelekedének azért az Abſolon ſiólgai az Amnonnal az mint az Abſolon parátſolta vala, és fel kelének mind à király fiai és kiki ő ſiuérére üle, és el ſaladának

30 Mikor pedig még az vtban vólnának, hír iuta az Dáuidhoz, monduán: mind meg ölte az Abſolon az király fiait, czac egy ſem maradot meg közzülöc.

31 Fel ſiököllé azért az király, és meg ſiággatá ruháiát, és az földön heueré, az ő ſiólgaijs mindnyáián ruháiokat meg ſiággatuán állának vala elötte.

32 Szóla pedig az Ionadab, az Simeahnac, Dáuid attyafiának fia, és monda: Ne mondgya azt az én Wram hogy az királynac minden fiait meg öltéc, mert czac az Amnon hólt meg egyedül, mert mind az időtuj fogua hogy az Thamart az ő hugát meg ſieplőſitette vólt, az Abſolonnac ſiáiában vólt.

c: Az az, mind ſzándoka vala reá, és mondotta hogy meg öli, &c.

33 Moſtan azért ne gondolkodgyéc így ſiuében az én Wram az király, monduán: Az királynac mindé fiai meg hóltac mert, egyedül az Amnon hólt meg.

34 El ſalada pedig az Abſolon, és fel emeluén az ör álló az ő ſzemeit, látá hogy ſoc ember iüne az vton, melly az hegynec túlſó óldalán vala.

35 Es monda az Ionadab az királynac: Im hól iönec az király fiai az te ſiólgádnac beſiéde ſierint, imé igaz vólt.

36 Mikor azért à ſiót el végezte vólna, azonba az király fiac meg iutának, és ſiauokat fel emeluén ſirának, és ő maga à király is minden ſiólgai felötte igen nagy ſiráſt tönec.

37 Az Abſolon pedig el futa, és méne à Thalmaihoz az Ammihur fiához, Gelſurnac királyához, és ſiratá minden napon Dáuid az ő fiát.

38 Az Abſolon pedig minec vtánna el futot vólna, és ment vólna Gelſurba, lön ott három eſtendeig.

39 Annac vtánna kéuánkozic d vala az Dáuidnac (lelke,) ki menni az Abſolonért, mert immár meg vigaztaltatot vala az Amnon felöl, hogy meg hólt vólna.

d: Az az, belálra kéuánnya vala lánni Dauid az Abſolont

XIIII. Rész.

Az Ioab Thecoa neuű városból hiuat egy aßßoni állatot. Kit az királhoz bé küld, hogy az Abßolonnac kegyelmet nyerien. Az aßßoni állat meg engezteli az királt, és bé is fogadtatik. El küldi az király Ioabot hogy haza hozná az Abßolont, kit haza hoz Ieruſalembe, és két eſtendő multa az királlyal Abßolon kémbe lesen.

1 ESzébe vöué azért az Ioab az Seruiánac fia, hogy az királnac ſiiue ſiakadna az Abſolon után.

2 És küldé Thecoa városba, és hozatá onnét egy aſſioni állatot, ki igen eſies vala, és monda néki: Kérlec tettеſſed mint ha nagy keſerűſéged vólna, és öltözzél fel kérlec giáſi ruhába, és olaijal ſe kend meg magadat, és légy ollyan mint az ſęle aſſioni állat à ki ſokaîg ſiratta vólna az halottat.

3 És meny bę az királyhoz, és ſióly illyen képpen néki: (mert az Ioab ada ſiáiába az mit ſiólani kellene.)

a: Az aſſzſzoni állat elöſzör homaltos keringő beſzeddel ſzól az királnac, hogy az királlyal ő magaual mődia meg az igaſagot, az mely felől kéryögene.

4 a Szóla azért az Thecoa városból való aſſioni állat az királnac, minec vtánna artzal az földre elötte le búrult vólna, és tęrdet feiet haytot vólna, és monda: Szabadicz meg Wram király.

5 És monda néki az király: mi nyaualyád vagyon? Felele az: Bizonyára ſiegény özuegy aſſioni állat vagyoc, és az én Wram meg hólt.

6 És az te ſiegéni ſiolgálodnac kęt fia vala, kic egybe veſztec vólt az mezön, és miuel hogy nem vala ki öket meg vedné, égyic az másikat meg sértę és meg ölé

7 És imé az egéſi ház népe ellene támadot ſiegény ſiolgáló leányodnac, és ezt mondgyác, add kezünkbe az ö attyafiának gyilkoſát hadd öllyük meg őtet az ö attyafiának lelkeiért à kit ö meg ölt, és veſieſsük el az örökösſt, és így akariác el óltani az kitſiń ſikraczkátis à mely nékem meg maradott vala, hogy az én férieimnec ne maradgyon semmi neue és ne légyen maradékom à föld ſiinén.

b: Az az, hogy meg ölte az ö attyafiát.

8 Monda azért az király az aſſioni állatnac: Meny el házadhoz és paranczoloc az te dolgod felöl.

9 Felele pedig az Thecoaból való aſſioni állat az királnac? Wram király én raytam eſic az nyomorúſág és az én attyámnac házán, de az király és az ö ſięki ártatlan léſien.

c: Az az, reá jzetlenſégen az nyaualyaban mely ezt a tam eſic vagy hire ſem lejzen az királnac benne az mi ez rayta eſic.

10 Monda erre az király: Az ki te ellened ſiól, hozd ide elömbe és többé ingyen ſem illet.

11 Ackor ö monda: Emlekezzéc meg kérlec az király az Wrról az te Iſtenedről, ne többüllyön meg az vér ſierint való attyafiaknac haláloc, és ne veſieſſéc el az én fiamat. Felele (az király:) él az WR, hogy az te fiadnac feięről czac egy hay ſiális nem eſic el.

12 És monda az aſſioni állat: Kérlec, hadd ſiólljon à te ſiolgálod czac egy ſiót az én Wramnac à királnac, és ö monda: ſióly.

13 Ackor

13 Ackor monda az aſſioni állat: ſ. miért gondoltál ſinte ehhez hasonló dolgot az Iſten népe ellen? d Mert ezt az ſiót úgy mint maga gondolatlanſágából mondgya az király, holott nem akaria viſſia hini az ő ſiánki vetet fiát.

14 Mert imé níluán meg kell halnunc, és ollyanoc vagyunc mint az víz, mely à földre ki ontatic, és fel nem ſiedethetic, és nintſen ebben Iſteñél ſiemély valogatás. De el végezte magában hogy à ſiánki vetetteketis ne veſſe el tőle. f

15 Moſtan añac okaért azért iöttem ide, hogy én ſiólnéc az királnac az én Wramnac, noha ſokan rettentettec engemet ez felől, de mind az által azt mondotta az te ſiólgáló leányod: Maydan ſióloc az királnac, ne talám meg czelekedi az király az ő ſiólgaló leányának beſiédét.

16 Mert meg halgattya az király (azt gondoltam,) és meg ſiabadittya aż ő ſiólgáló leányat añac kezéből az ki engemet el akar vezteni, és velem eggyűt az én fiamat az Iſtennec örökſégéből. g

17 h Annac felötte ezt gondolta à te ſiolgáló leányod: Imár az én Wramnac à királnac beſiéde (az Abſolonnac meg hozáſa felől) czendeſséget ſiérez. (Mert mint az Iſteñec Angyala az én Wram à királi, miuel hogy meg halgattya mind az iót mind à gonoſit,) és à te WRad Iſtened léſſen te veled.

18 Es feleluén az király, monda az aſſioni állatnac: Kérlec ne tagadd meg à mit töled kérdec, és monda az aſſioni állat: Mödgya el az én WRam az király, kérlec.

19 Es monda az király: Vallyon mind ezekben nem az Ioab keze vagyoné veled? Felele az aſſiony és monda: Az te életedre mondom WRam király, hogy ſemmi hiba ebben nintſen valamit à király az én WRam ſiól, mert az te ſiólgád az Ioab hadta ezt énnékem, és mind ezeket ez ſiókat ő adta az te ſiólgáló leányodnac ſiáiába.

20 Es hogy illyen kerengő beſiéddel ſiólnékis, az Ioab à te ſiólgád tſelekedte aztis. De az én W-ram eſies mint az Iſteñec Angyala, hogy mindeñec végére mennyen az mellyec eſnec ez földön.

21 Monda azért Ioabnac az király: Imé meg fogadtam ezt az ſiót, eregi el és hozd haza az én fiamat az Abſolont.

22 Es földre artzal le búrúla az Ioab, és tẹrdet feiet haytuán meg köſiöné à királynac, és monda az Ioab: Ma eſmérte meg Wram király à te ſiólgád, hogy vagyon valami böczülletem előtted.

23 Fel

d: Az az, Miért gondolkodol te hat ez felől hogy meg ölteſd az Abſolont, ha meltatlanuac tẽed lenni hogy az en fiam meg öletteſſéc? Mert immár itt az Illnac nyaló del le

kẽ- neſſe hogy az en fiam ki az maſikat meg ölte, meg nem hal, ſőt meg hata ſsatais nem eſic el. Az te ket fiadnac az Ammonnac és az Abſolonac ſsinte igy lött dologc, meg öl- te Ab o on az Ammont az Thamarnac meg ſzeplöſi tẽſẽért, két eſztendeig várta hogy

azért te boſiſiút állanál, nem állottál boſzſzút, ő azért boſzſzút állot mikor látná hogy tiztedben el nem tárnál, annac immár bánom eſztendeie vagyon. Mi az oka tehat hogy meg nem hozatod az Abſolont? Bizony ha meg nem hozatod, magad gondolatlanal ſzólal, mikor azt mondád eskuueſſel, hogy meg nem hal az én fiam, hogy az máſikat meg ölte, mert ez két dolog mindeneſtől hasonló.

f: Az az, Iſtennec el végezett akarattya ez, hogy mindnyáian meg hallyunc. Ninczen ebben ſzemély válogatás, mindenec meg kell halni. Ha azért annélkülis meg hal az Abſolon, ne igyekezzel nékie az ő halálára. Más az hogy noha akarta Iſten hogy az gyilkoſoc meg büntetteſſenec, mind az által nem vett el Iſten azokat az kic ſiánki vetetnec az gyilkoſságért, ſőt inkáb azért rendelt az gyilkoſoknac városokat, hogy odafzaladgyanac, és igaz törvén ſzolgáltatſzec felőlöc, igazanná vagy nem meltanná vagy méltatlan életet meg valáki, &c.

g: Az az, Iſten nepe közzül.

h: Az az, Noha ſokan rötenitettec engemet hogy hozzád ne tẽnec, mind az által bátorſsággal tettem, mert hittem hogy meg halgatn, és meg gondoltam hogy az mi felől ſiólok, mind te magadnac, mind az kösſségnec nyugalmára léſzen, és oi feiedelem vagy, ki az ió és gonoz között, mit kellyen czelekedned és mit el táuoztatnod, vá- laſztáſt tudz tenni. Ha azért az én beſiédemſzerint meg bocsod az Abſolont, az Iſten léſſen veled, &c.

i: Az az, Nem Ioab ſegetſége ys tanácza által vagyonéz?

23 Fel kele azért az Ioab, és el méne Geſſurba, és haza hozá Abſolont Ieruſálembe.

24 És monda az király; mennyen az ő maga házába, és az én ſinemet ne lássa; tęre azért Abſolon az ő házába, és az királynac ortzáiát nem láthatá.

25 Nem vala pedig az egéſi Izrael ollyan ſép ember, mint az Abſolon, ki ditſéretre olljan mélto vólna, mert tetétűl fogua talpig ő benne ſemmi macula nem vala.

26 És mikor az feiét meg nireti vala, (mert minden eſitendőben el nireti vala az haiát, mert igen nehez vala néki, és azért niric vala el,) meg méri vala az haiát, és nyom vala kęt ſiáz ſicluſt, az kőzönſéges mértec ſierint.

k: Mert az Templum ſiclusa két annit nyom vala, mint az közönſéges.

27 Lőn pedig az Abſolonnac három fia, és egy leánya, kinec neue Thamar vala, ez igen ſép termetű aſſioni állat vala.

28 Kęt eſtendőt mulatot vala pedig immár az Abſolon Ieruſálemben, hogy az királynac ſinét męgis nem látta vala.

29 El külde azért Abſolon Ioabhoz hogy ötet az királyhoz küldené, ki nem akara hozzáia menni, és el külde másodſioris, de vgyan nem akara menni.

30 Monda azért az ő ſiólgainac, tudgyátoc hogy az Ioabnac maiora mellettem vagyon, és az árpát ott tarttya, azért mennyetec el és gyuyczatoc fel, és égeſsétec meg tűzzel, és meg gyuytác az Abſolon ſiólgai az maiort.

31 Fel kele azért az Ioab ésméne Abſolonhoz az ő házába, és monda néki: mi az oka hogy az te ſiólgaid az én maioromat fel gyuytottác tűzzel?

32 Felele Abſolon az Ioabnac: Azért mert hozzád küldöttem illy ſióual: hogy te ide iönél és az királyhoz küldenélec, hogy ezt mondanád nekie: Mi ſükſég vólt haza iünöm Geſſurból? mert iob vólna moſtannis nékem ott lennem. Azért czelekedd meg hogy leheſſec ſiembe az királlyal, és ha én bennem vétket talál, öleſſen meg.

33 El méne azért Ioab az királyhoz, és meg monda néki: És ackor hiuatá az király Abſolont, és el méne à királyhoz, és feiét hatuán az király előtt, arczal az földre búrúla: És meg czókolá à király az Abſolont.

XV. Réſz.

Az Abſolon miuel hogy kéuánnya vala az anya birodalmat az királſagot, à kőſs. gnec ſtuér álnokſaggal ritkon magát oz kapa 2
ezoluan, partolkodás ſerez az orſágban az 3
ő atrya ellen Dávid ki halad minden haza 4
népeuel és ſólgatual Ieruſálemből, Abſolon
pedig bę męgven Ieruſálembe, és el fogla-
lya az birodalmat.

1 LŐN pedig ennec vtánna, ſierze magának az Abſolon ſiekereket, louakat, és ötuen embereket, kic ő előtte iárnánac.

2 „ Reggel pedig fel keluén az Abſolon, meg áll vala az vt fęlen az kapuban, és mindent valakinec dolga vala hog à királyhoz menne igaz itélet kérni, hozzáia ſioltvala Abſolon, és meg kérdi vala:

4: Abſolon álnoc meſterſ. ſeggel igyen kezic az ſ. ſégnec ſaiuei magához baytani.

di vala : honnét való vagy te, mitsoda városból való ? és mikoron az meg feleluén azt mondaná, ebből az nemzetségből való az te siólgád.

b: Az az, Igaz perred vagyon te néked igaz dolgot kémínsége nincsen ki néked igasságot siolgáltassa.

3 Mond vala néki az Absolon: b Imé az te beszéded mind ió és mind igaz, de ki halgasson meg téged, arra senkit az király nem rendelt.

4 Mondgya vala esmét azonközbe ? Vaysha valaki engemet tenne itélő bíróuá ez földön, és én hozzám iöne minden ember az kinec valami igye és pörivólna, igazat tennéc néki.

5 Mikoron pedig valaki hozzáia mégyen valais, és feiét hait vala néki, azonnal kezét nyuytya vala, és azt meg fogia vala, és megczókollya vala.

6 Es ecképpen czelekedic vala az Absolon az egész Izrael népéuel, valakic igaz tételért à királyhoz iönec vala, és így az Izrael fiainac siueket alatomba hozzáia haytya vala.

e: Az Dáuid királyságának négyen esztendeie felé.

7 ¶ Lön pedig negyuen esztendő felé, monda Absolon az királynac: hadd mennyecel és tellyesiczem meg az fogadást Hebronban, mellyet fogadtam az WRnac.

8 Mert fogadást fogadott az te siólgád, mikor Gessurban laknám, melly Syriaban vagyon, ezt monduán : Ha valóba haza visien engemet az WR Ieruſálembe, az WRnac siolgáloc.

9 Monda az király: meny el, iáry békéuel, és fel keluén el méne Hebronba.

10 Kémeket küldé pedig azon közbe az Absolon az Izraelnec mindenic nemzetségéhöz, hogy meg mondanác : Mikoron az trombita sót halljátoc, azt mondgyatoc: Absolon wralkodic Hebronban.

11 Ment vala pedig el vele Ieruſálemből két siáz ember, kiket el hiuot vala, kic tudatlanságból mentec vala el, és semmit ez dologban nem tudtác.

12 El küldé pedig Absolon az Gilohból való Achitophelhözis, ki Dáuidnac tanáczosa vala, és az ki iöue az ő városából Gilohból, miglen (Absolon) áldoznéc, és lön igen nagy hasonlás, mert az nép menten mégyen vala, és neuekedic vala az Absolon tábora. Achitophel.

13 Es köuet méne Dáuihoz illyen izenettel: Az Izrael népének siiue az Absolonnal vagyon. d

d: Az az, Az Izrael népe hozzá az Absolon melle, es ötet sereuc és választottac fejedelmének.

14 Ackor monda Dáuid minden siólgainac az kic ő vele valának Ieruſálemben : Kellyetec fel és fussunc el : mert nem sialadhatunc el az Absolon előtt, (ha mulatunc,) Siessetec el menni mert együld el érkezic, és el er beſünket, és gonosiul fog velünc czelekedni, és félő hogy az város népét fegyuerrel ne vágassa le.

15 Mondánac pedig az királynac siólgai ; Valamint tettzic az királynac az mi Wrunknac, imhól mi te siólgaid kęsiec vagjunc

16 Ki méne azért az király, és minden háza népe ő vtánna, és hagyá othon à király tíz agyását, hogy őriznéc az házat.

20 Czac

17 Mégyen vala azért az király, és minden háza népe ő vtánna, kic meg állánac mellőle földön.

18 Minden siólgai annac okaért melléie mennec vala, és mind az Chereteusoc, Peleteusoc, és mind az Githeusokis, vgy mint hat száz férfiac, [f] kic ő vtánna iöttec vala Gith városból, kic az király előtt mennec vala.

19 Monda pedig az király az Hittęus Itthainac; mi szükség te néked el iöned mi velünc? meny vissza az te helyedre, és maradgy az királlyal, mert te idegen nemzet vagy, és masonnét iöttél.

20 Czac most iöttél hozzám, és immár illy hamár hogy indiczalac ki helyedből bogy velünc el iöy: En pedig mégyec az houá mégyec, meny vissza, és az te attyad fiaitis vidd vissza, veled légien az irgalmasság és az igasság.

21 Monda pedig az Itthai az királynac: Eel az WR, és az én Wramnac az királynac éltére (eskeszem) hog valahól légien az én Wram à király, mind éltében mind halálában, ott légien az te siólgadis.

22 Monda azért Dáuid az Itthainac: [g] Am iöy el és mennyünc el: és el méne az Gitthęus Itthai és az ő népe vęle cggyüt, męg az aprókis, valakic ő vęle valánac.

23 És mind az egész föld népen ág jaygatással sir vala, mikor az nép közöttöc által mégyen vala. Az király azért által méne az Cedron patakán, az nép pedig mégyen vala az vton, melly egyenesen visien vala az pusitára.

24 És imé annac felötte vęlec vala az Sadoc Papis, és ő vęle az Leuitác, kic az siöuetségnec ládáiát hordozzác vala, és le téuéc az Isten ládáiát, és azonközbe el iuta az Abiathar Papis, mig az nép az városból mind ki takarodnéc.

25 És monda az király az Sadoknac. Vidd vissza az Isten ládáiát az városba, ha én az WR elött kedues léliec, engemet esmét haza hoz, és azt [h] meg mutattya énnékem, és az ő sátorát.

26 Ha pedig azt mondgya (az Isten,) Nem kelleli énnékem: imhól vagyoc én, czelekedgyéc vgy velem az mint néki tettzic.

27 Monda annac felötte az király àSadoc papnac: nem de nem Prophéta vagyé te? Azért meny haza békeségben az városba, az Achimas pedig az te fiad, és az Abiatharnac fia az Ionathas, ez tiket fiatoc mellettetec legyenec.

28 Láfsátoc azért, imé én itt mulatoc; ennec ez pusitánac sic mezeién, mig ti töletec hir iö, és énnékem izentec.

29 Vissza viuéc azért Sadoc és Abiathar Ieruſálembe az Isten ládáiát, és othon maradánac.

30 Touábba Dáuid mikor fel menne az olay fáknac hegyén, és feiét bę burituán, mentében igen sirna: az népis melly vęle vala bę buritotta vala az feiét, és menten mennec vala fel nagy sirua.

31 Meg izenéc azonközbe az Dáuidnac, hogy Achitophelis az párt

f: Ez hat száz férfiac, pogányoc voltac, kic Gath városból Dauid után iöttec vala, miuel bóg láttac völna az Dauidnac tamborságát és toszerenczes voltát. Vagy 23 Dáuidnac Gath városában való hopenzesi voltac mely Gath vá rast meg vött vala. supr. 3. f: Az az, Nem tudom én magamis houá megyec te ereg? hát za. teged nem bantanac mert idegen vagy.

g: Az Itthai történtec tárol volt az hat száz emberek nec kic Gathbol iöttec vala Dauidhoz.

h. Tudni illic az siöuetségnec ládáiat.

i: Az az. Miuel hogy te prophéta és Pap vagy, nem illic te néked mi velünc budosnod hanem mennj haza tiszta az te tisztedhöz.

tosoc között vólna Absolonnal, és monda az Dáuid: Kérlec ő W Ram bolondicz meg az Achitophel tanáczát.

32 Fel iuta pedig Dáuid az hegy teteiére, hogy imádkoznéc az Istennec, és imé eleibe iöue az Arcza várasbol való Chusai, ki az ő ruháiát meg saggatta vala, és föld det hintet vala az ő feiére.

33 Es monda néki à Dáuid: Ha el iösi én velem, terhemre lésiesi énnékem.

34 De ha az városba visszia tersi, és ezt mondod Absolonnac, te siólgád vagyoc király, Ennec előtte à te attyád siolgáia vóltam, mostan immár tiéd lésiec, el bonthatod az Achitophelnec ellenem való tanáczát.

35 Es imé lám veled lésien othon az Sadoc és az Abiathar à Papoc, és valami siót hallandasi az király házából, mond meg az Papoknac az Sadoknac és Abiatharnac.

36 Es imé ő vęlec az ő kęt fiokis othon vagyon, Az Achimás az Sadoc fia, és Ionathas az Abiathar fia, kic által mindgyáráſt meg izenhetic valamit hállotoc.

37 El méne azért az Chusai à Dáuidnac barátya az városba, és azonközbe bę érkezec Ieruſalẽbe.

XVI. Rész.

Dauid az Sibanac adgya Miphiboſethtől minden iośagat, miuel hogy hazudot vala Miphiboſet ellen. Semei siidalmazza és nagy bośśuſággal illeti Dauidot. Abſolon az Achitophel tanaczából meg ferteztetti az Dauid ſegyzśt.

1 MIkor pedig az Dáuid egy keuelse aláb ment vólna az hegy teteiéről, iöue ő eleibe az Siba az Miphiboſeth siolgáia, sket meg terhelt siamárral, mellyeken vala kenyer, és siáz kötes asszu siölö, és siáz czomo fige, és egy tömlö bor.

2 Es monda az király Sibanac: mit akarsi ezzel? Felele Siba, az siamároc legyenec az király háza népének siükségére, hogy rayta iáriának: Az kenyér pedig és az fige arra való hogy à siolgác meg egyéc, az bor pedig, hogy igyéc az ki meg fárad az puſitában.

3 Es monda à király à Sibanac: hól vagyon most az te Wradnac fia? Felele Siba az királynac: Imé Ieruſálemben meg marada, mert azt mongya, meg adgya ma nékem az Izrael háza népe az én attyámnac orſiágát.

a: Sibanac hazugſága az Miphiboſeth ellen.

4 Es monda az király Sibanac: Imé minden tiéd légyen valamié vólt az Miphiboſethnec: Monda ackor az Siba. Alázatoſon kö nyörgöc, hogy találljac előtted keduet én Wram király.

5 El méne az után Dáuid siinte mind az Bahurim mezeiéig, és imé innét iöue ki egy ember à Saul nemzetsége közzül, kinec neue Semei vala, az Gerahnac fia, éski iöuén siidalmazza vala öket. b

b Semei ſidalmazza az Dáuid kiralt es minden fele boſſzuſagot teſzen rayta.

6 Es köuel haigállya vala az Dáuidot, és az Dáuid királynac minden siólgait, iólleher mind az köſség és erös férfiac vólnának ő néki mind iob keze mind bal keze felöl.

7 Igy siól vala pedig az Semei mikor ötet siidalmazná: eregy, eregy te vér siópo és Istentelen ember

§ Vsi-

8 Visszia adgya mostan az WR te néked az Saulnac minden háza népének vérét, az ki helyébe te wralkodol, és adta az WR az országot az te fiadnac Absolonnac, és imé az nyomorúságnac közepette vagy, mert vér siopó vagy.

9 Monda pedig az Abisai az Seruiának fia, az királynac: hogy hog siidalmazhattya ez à hólt eb az én Wramat az királt? Mayd én el mégyec es feiét vésiem.

e Békeséges tűreſnec és ſienuedeſnec példáia az Dauid. Ki az ő nyomorusagában nem áll boſſzút az Semein, hanem az Istenre néz.

10 e Monda pedig az király: Mit gondoltoc én velem Seruiának fiai? Mert az WR mondotta néki, Siidalmazzad az Dáuidot, és ki mondhattya néki, miért miuelted ezt?

11 Es monda Dáuid az Abisainac, és minden siólgainac: Imé az én fiam, ki az én agyékomból siármozot, kergeti az én életemet hogy ne czelekedgye tehát az Iemininec fia? hadgyátoc békét nékie, mert az Wr mondotta néki.

12 Ne talám reiá tekint az Wr nyomoruságomra, és iót ád męg ma nékem az ő átkaiért.

13 Es mégyen vala Dáuid az vton, Semei pedig az hegy óldalon ellenbe mégyen vala, és men tébe átkozodic vala, és kőueket és földet haygal vala reáioc.

14 Eliuta azért annac vtánna à király, és mind az vęle való nép nagy fáradsággal egy helyre, és ott meg nyugouéc.

15 Az Absolon pedig és mind az Izrael népe bę ménénec Ieruzálembe, és az Achitophelis ő vęle egyetembe.

16 Mikoron pedig az Arceaból való Chusai az Dáuidnac ió akaróia bę ment vólna Absolonhoz, monda à Chusai Absolonnac; ęllyen az király, ęllyen az király.

17 Es monda Absolon az Chusainac: Ezé az irgalmasság az te barátodhoz? miért nem mentél el az te barátoddal?

18 Felele Chusai Absolonnac: Semmiképpen nem miuelem, hanem én azé léſiec, az kit az WR és az nép válaſit, és mind az Izrael fiai, azé léſiec és azzal maradoc.

19 Más az hogy kinec siólgálnéc örömesben mint az én barátom fiának? az mint siolgáltam az atty ádnac, siinte ollyan léſiec te hozzádis.

20 Monda pedig az Absolon az Achitophelnec: Adgyátoc tanáczot mit kel miuelünc.

21 Felele az Achitophel Absolonnac: meny bę az te attyádnac agyáſihoz, az kiket ithon hagyott, hogy őriznéc az házat, és meg ęrti az egéſi Izrael népe, hogy te az atty ád ellen felötte nagy gyalázatos bosſziuságot czelekedtél, és annál inkáb meg erősödnec az kic melletted vadnac.

d Absolon meg ſertezte az Dáuid ágyaſit, az mint Istennek meg fenyegetése vala Nathan által 2 Sam. 12.

22 d Sátort vonánac azért az Absolonnac az palotának felső padgyán, és bę méne az Absolon az ő atty ának ágyaſihoz az egéſi Izrael népének ſieme láttára.

23 Az mely tanáczot pedig ackor az Achitophel ád vala, úgy tartyác vala mint ha valaki az Isten ſiaúát kérdette vólna, olly bő czűletben vala az Achitophelnec

minden tanácza, mind Dáuid előtt mind pedig Absolon előtt.

XVII. Rész.

Az Achitophelnec veszedelmes tanáczát az Chusai el fordittya, és más tanaczot ád az Absolonnac. Meg izeni Chusai Dauidnac ez dolgot, által küldözic Dauid az Iordán vizen, és az ő határától elpláltatic. Achitophel mikor latna hogy az ő tanacza végbe nem ment, meg fogtya magát.

1 MOnda azért Achitophel az Absolonnac: Im én el választhoc tizenkét ezer embert, és fel kelec és meg üzöm az Dáuidot eiél.

2 És reá rohánoc, mert ő meg fáradot és erötlen kezzel vagyon, meg rettentem ötet és meg futamic, az egész nép melly ő vele vagyon, és az királt ő magát meg ölöm.

3 És annac vtánna à népét mind egészlen te hozzád haytom, és mikor mindenec meg haylanac hozzád, és el vesztheted az embert à kit te kergetsz, az egész nép békességben lészen.

4 És igen tettzéc ez szó az Absolonnac, és mind az töb Izrael népe között való népéknec.

5 És monda az Absolon: Hijac hamár az Arcea városbéli Chusaitis, és hallyuc meg ötis mi tanáczot ád.

6 És mikor el iutot vólna Chusai az Absolonhoz, monda néki Absolon illyen képpen. Az Achitophel illyen tanáczot ád, azért látsád, ha meg fogadgyuc az ő szauát vagy ne: Szolly hozzá.

7 Monda ackor Chusai az Absolonnac: Nem io tanácz ez az mellyet mostan Achitophel adot, nem találta ez egyszer.

8 Es monda az Chusai: tudod te magad, hogy az te attyád és az kic vele vadnac igen erös vitézec, annac felötte igen meg keseredet szivü emberec, mint szinte amaz kölkeitöl meg foztátot mezöben budosó Medue. Annac felötte az te attyád igen hadakozó ember, és nem hál az töb néppel eggyütt. *4 Az Achitophel tanaczat el forditya az Chusai.*

9 Illyenkor valami barlangban láppang, vagy valami egyéb helyen, és ez meg lehet hogy mikor elöszer reáioc találkoznác ezec (Ha valami keués el húll közzülöc.) meg hallyac azt, és az ki hallya azt kezdi mondani, meg veretet az Absolon népe.

10 És igy lészen hogy még az erös vitézekis, kiknec szivec ollyan mint az oroszlánnac, igen meg remülnec, mert az egész Izrael tudgya hogy az te attyád igen erös vitéz, és azokis az kic vele vadnac erös vitézec.

11 De én azt adom tanáczúl, hogy gyüyts egybe ez egész Izrael népét Dantúl fogua mind Beersebaig, kinec száma soc légyen mint az tenger partyán való föueny, és vgy meny az hadba.

12 Ackor osztan menyünc reáia oda az helyre az hól meg találhatyúc, és rohánnyunc ö reáia nagy sürüséggel, nem külömbeu mint az harmat le húll az földre, és ne hadgyunc semmit ö bénne, sem pedig azokban az kic ö vele vadnac, egy se maragdyon.

13 Ha pedig valamel városba szaladnais, mind az egész Izrael népe kötelet vigyen az városnac, és von-

vonnyuc el mind à patakba, hogy meg czac egy köueczkétis ne talállyanac az helyén.

b. Az Chusai tanáczat iosua hadgya mind Absolon mind pedig az Izrael népe.

14 Es monda az Absolon ésmind az Izrael népe: Iob az Arcea városból való Chusainac tanácza az Achitophel tanáczánál. Az WR paranczolta vala pedig hogy az Achitophelnec tanácza el bontatnéc, melly ió vala, hogy veſiedelmet hozná az WR az Absolonra.

15 Monda pedig az Chusai, Sadoc és Abiathar Papoknac: Illyen ſ-illyen tanáczot adott az Achitophel az Absolonnac, és az Izraelben való véneknec, én viſiontag illyen ſ-illyen tanáczot adtam

16 Azért mindiáráſt küldgyetec el hamarſággal, és izenyétec meg Dáuidnac illyen ſóual, ne mulas éijel az puſtác mezeién, hanem az vizen mindiáráſt meny által, hogy valamiképpen bę ne nyellyéc az királt, és vęle egyetembe mind az töb népet.

17 Az Ionathas pedig és az Achimas állanac vala az Rogel forrásánál, az houá méne egy leánzó, és meg mondá ezeket nékiec, hog el mennénec és meg mondanác a Dáuid királynac, Mert nem akarják vala magokat meg mutatni, bę ménnęn az városba.

18 Meg látá mind az által öket egy ſiólga, és bę mondá az Absolonnac: El ménénec azért ök ketten ſietſéggel, és ménénec egy ember házába Bahurim városában, kinec tornátzában vala egy áſott verem, és oda ſiállánac alá.

19 Ragada pedig à gazda aſſiony egy buza teritöt, és terité az verem ſáiára, és arra daralt árpát terité, és nem vęuéc észiekbe ez dolgot.

20 Ménénec pedig az Absolonnac ſiólgai az aſſionyhoz az házba, és mondánac: Hól vagyon az Achimas és az Ionathas? Felele nékic az aſſioni, által gazolánac az vizen: Es kereſéc öket, de mikor meg nem találtác vólna, viſſia terénec Ieruſálembe.

21 Mikor pedig el mentec vólnà az Absolon ſiólgai, ki iöuénec az veremből, és meg mondác ezeket az Dáuid királynac, és mondánac az Dáuidnac: kellyetec fel és menyetec által gyorſan az vizen, mert illyen tanáczot adott ti ellenetec az Achitophel.

22 Fel kele azért az Dáuid, és mind az vęle való nép, és által kelénec az Iordán vizén mig meg virradna, nem lön czac éggyis ki által nem ment vólna.

c. Achitophel meg foyta magát.

23 Látván pedig az Achitophel hogy az ö tanácza véghöz nem ment vólna, meg nyergelé ſiamárát, és fel keluén el méne házához az ö városába; és el rendeluén háza népénec dolgát, meg foita magát és meg hala, és el temettetéc az ö attyának koporſoiában.

24 Az Dáuid pedig iuta Mahanaimba, és Absolonis által kele az Iordán vizén, mind ö maga mind pedig az vęle való Izrael népe.

25 Es töué az Absolon fö hadnágnac az ſereg előtt az Amaſat, az Ioab helyet: Ez pedig az Amaſa egy fö ember fia vala, kinec Iitra vala neue, az Izrael népe közzül

való az ki kőzőſült vala az Abigal lal à Nahaz leányáual, ki à Seruiánac az Ioab annyának húga vala.

26 És tábort iára az Izrael népéuel az Abſolon az Gilead földén.

27 d Lőn pedig hogy mikor Dáuid Mahanaimba iutott vólna, imé az Sobi, az Ammonitác városából az Rabbahból való Nahaſnac fia, és az Lodobar városból való Ammielnec fia az Machir, és az Gilead tartományában Regelimban lakozó Barzillai.

28 Agy leplet, mendentzéket, czerép edényeket, búzát, árpát, liſtet, búza darat, babot, lenczet. árpa kálát.

29 Mézet, vaiat, iuhot, ünő ſaytokat hozánac az Dáuidnac, és az ő vęle való népnec eleſégül. Mert mondgyác vala magokban, ez az nép igen éh, és meg faradot, és el ſomiuhozott az puſztában.

d Az Iſten tápiálokat rendel az Dáuid királynac.

XVIII. Rész.

Dáuid kiraly az Abiolon el e ſereget rendel P ranczolya hogy meg ne ő ette a é, az Abſolon Meg gy ızetteti az Abiolon hada, és ő maga meg ſ'ettetik az Ioabtol, mikor tuſáſában halaral fogua az f n fenn akador vola na, es az holt teſte veretik egy verembe Meg haluan D uid az Abſolon ha a'ar ſiratya őtet.

1 MEg ſiámlálá pedig Dáuid az népet melly vęle vala, és fő hagnagyokat, ſiázadoſokát, rendele kőzőttőc.

2 Es hagya Dáuid à népnec harmad réſzét az Ioab hadnagyſága alatt, és à máſic harmad réſzt à Seruiánac máſic fiának Abiſainac Ioab attyafiának hadnagyſága alatt, az harmadic réſzt bizá az Ittai Githeus kezébe: Es monda az népnec àkirály: En magamis el mégyec veletec.

3 De à nép monda: Ne iöy; mert ha halahogy mi meg futamodunc semmit azzal nem gondolnac: és ha haſon fele meg halis az népnec közzüllünc, mi velünc nem gondolnac. Te pedig téſieſi annit mint mi tiz ezeren: Iob azért hogy te az városból légy mi nékünc ſegitſéggel.a

a Az az. Ha mi meg futamodunc, vagy ſokan le vagattatunk is, semmit azzal az ellenſég nem gondol, mi nékünkis semmi az mi halálunc, de bę te neked vęſzedelmed ęs ſiſte, ęſs annit mint mi tiz ezeren veſſnenc el. Más az, ha mi mind el veſſünkis, te pedig meg maradſz, vgyan fel megis ſtheted az ellenſég ſpnte vgy mint tiz ezer embertől.

4 Monda azért nékiec az király: Az mi néktec iónac tettzic én azt miuelem: Meg álla azért à király az kapuban, és az ſereg mégyen vala ki ezerenként, ſázanként.

5 Paranczolá pedig az király Ioabnac, Abiſainac és az Ittainac, monduán: Az én fiammal az Abſolonnal én eröttem gyengen czelekedgyetec, halla pedig ezt mind az egéſi had, mikor az király mindenic hadnagynac, paranczola az Abſolon felől.

6 Ki méne azért à nép à mezőre az Izrael ſerege eleibe, és meg ütközénec az Ephraim erdeienél.

7 Es meg veretéc ott az Izrael népe az Dáuid ſólgaitól, és lőn ott nagy veſiedelem, vgy mint húſz ezer ember halála.

8 És el ſieledénec az viadalban, minden felé nagy meſiſie földig, és az nép közzül ſockal többet emészte meg az erdő, hogy nem mint az fegyuer.

9 Találkozéc pedig Abſolon az á Dáuid ſólgaira: Abſolon pedig egy öſzuéren ſialad vala, és bę futa az öſzuer à nagy ſürü czer fácz közzé, és fel akada háiánál fogua egy fára, és füg vala az ęg között és föld között, mikor el ment vólna

alóla

alóla az öſſuér az mellyen ül vala.
10 Kit mikor egy (vitęz) meg látot vólna, hirré adá az Ioabnac, és monda: Im hól látám az Abſolont hogy egy fára fel akadott.
11 Monda pedig az Ioab annac á ki meg mödotta vala: Imé láttad, ſ-miért nem öltéd meg vgyan ott le vetuén ötet az földre? és én dolgom vólt vólna az után, hog meg aiándokoztalac vólna tíz ezüſt garaſsal, és egy vitęzi öwel.
12 Monda az ember Ioabnac: Ha ſiinte mindſáráſt kezembe ezer ezüſt pénzt adnális, nem ölném meg az király fiát, mert az mi fülünc hallására paranczolá meg á király te néked, Abiſainac, és Ittai nac ezt monduán: meg oltalmazzatoc, ſenki fiamat az Abſolont ne bántſa.
13 Azért magamnac kereſtem vólna nyaualyát vęle, mert á király előtt ſemmi nem lehet el fedezue, ſöt męg teis ream támadtal vólna érötte.
14 Monda azért az Ioab: Nó mit álloc elötted? Vön azért hárö nilat kezébe, és az Abſoloñac ſiuébe löué, ki meg eleuen vala árſer fán.
15 Környül fogác añac felötte az Ioab fegyuer hordozó ſiólgai tizen, és által veréc az Abſolont és meg öléc.
16 Trombitát futatá azután Ioab, és meg tęre az nép az Izraelnec üzéſéből, mert meg tilta az Ioab az népét.
17 Fogác pedig az Abſolonnac teſtét, és vetéc ötet az erdön egy nagy verembe, és nagy rakás követ hányának reáia, és az Izrael né pe el fialada, ki ki az ö házába.
18 Gondolt vala pedig az Abſolon (életében) egy dolgot: es męg éltében emelt vala magának valami oſilopot az völgyben, mellyet király völgyének hijnac: Mert ezt mondgya vala: ninczen nékem oly fiam kin az én neuemnec emlekezete maradhatná, azért azt az oſilopott az ö neuére neuezé, mert hiuattatic az Abſolon oſilopának mind ez mai napiglan.
19 Monda pedig az Achimas az Sadóc pap fia, maydan el futoc én, és meg mondom az királynac hogy meg ſiabaditotta Iſten ötet az ö ellenſéginec kezekből.
20 Es monda néki Ioab: ne lég ma hit mondó, hanem hólnap mond meg, ma vgyan ne mond meg, mi uel hogy az király fia meg hólt.
21 Monda azonközbe Ioab á Chuſinac. Eregmeny el, és mondmeg á királnac á mit láttál, és feiéthayta Chuſi á Ioabnac és el futa modéc.
22 Es ſióla eſmét Achimas az Sadoc fia Ioabnac és monda: Io vólnaé ha énis el futnéc á Chuſi után. Monda Ioab: miért futnál ió fiam ha ſemmi egyęb hirt nem vihetſi.
23 (Monda eſmét) No valami, de énis el futoc: monda néki, am fuſs el. El futa modéc azért Achimas á ſikon való úton, és meg halada az Chuſit.
24 A Dáuid pedig ül vala á kapu között, és az ör álló fel állot vala á kapu padgiára akö falon fellül, fel emeluén pedig ſiemeit, látá hogy egy ember igę futna tſac egyedül.

b. Ezzel lenti az Iſten le ke hogy az Abſo on ke ue. volt és az byába va'o dufösegnec kenaua. Vagy ezzel neueti az Abſo'om hogy az ö temeö helyen vönet eme tec az Dauidſzolgait, de nem ol lant ö nén 3 ke tevén eme t vala.

25 Kiálta azért az ör álló es meg mondá az királynac, és monda à király: Ha egyedül iö, kötuetség vagyon az ö ſiáiában.

26 Látá pedig az ör álló hogy más emberis igen futna vtánna, és meg kiálta az ör álló az kapun állónac, és monda: Im hól más emberis fút egyedül: Ackor monda az király: azis hír mondó.

27 Monda elſmét az ör álló: az mint látom, az e ſonec ſiinte ollyan az futáſa mint Achimaſnac à Sadoc fiának, és monda à király Iambor ember az, és ió hirrel iö.

28 Kiáltuán azért Achimas à királynac monda: Békeſégé, és meg hay tá magát az földre az király elött, és monda: Á'dott à te Wrad Iſtened, ki kezedbe adta azokat, kic fel emeltec kezeket az én W. ram ellen az király ellen.

29 Monda ackor à király: Békéuel vagyoné az Abſolon fiam? Felele Achimas: Látám hogy eggy üt nagy bodu'ás vala, mikor à király ſiólgáiát Ioab el külde, de nem tudom az után mi lött.

30 Es monda à kiral: Eregy touá és ály ott, elcb méne azért és meg álla.

31 Es azonközbe az Chuſi elö álla és monda: Ezt izenic az királynac az én Wramnac, hogy az Wr az ö igaz itéleti ſierint meg ſiabaditot ma téged mindenektöl kic te ellened támadtac vólt.

32 Monda à király Chuſinac: Békéuel vagyoné az Abſolon fiam: Felele Chuſi: Ollyanoc légyenec az én wramnac à királnac mindē ellenſégi és valakic te ellened gonoſtul fel támadnac, mint à fiad.

33 Es meg háborodéc à király és fel méne à kapu felött való vaczoráló házba, és ſirá, és eztmondgya vala mentébe. Sierelmes fiam Abſolon, ſierelmes fiam, édes fiam Abſolon, bátor én hóltam vólna meg érötted Abſolon édes fiam, ſierelmes fiam.

XIX. Réſz.

AzDauid meg feddetic az Ioabtol hogy az Abſolon halálan kelergene, az kiraly azert à keſerüléget el hagyuán meg mutattya magat az ö népének, Borgalmaztattya Dauid az Iudah nemzetſeget hogy az ö haza vitében ellöl vegyéc az Izraelitakat. Az Semei kegyelmet kér az kiraltul. Az Miphiboſeth mentí magát hogy el nem ment vólt az kiralttyal. Barzillai keſeri Dauidot és az ö fiát az király vduar bá dgya, az Izraelitác panaſolkodnac az Iudah nemzetſége ellen, hogy öket a kiraly haza hozatalában elöl vöttéc.

1 MEg ielentéc ezt az Ioabnac hogy az király ſirna, és az Abſolont iaygatná.

2 Fordúla azért az az ſiabadúlas azon az napon az egéſi népnec nagy bánattyára, mert hallya vala azon az napon az nép hogy azt beſiéllenéc, igen bánkodic az király az ö fia halálán.

3 Es kezdéc magokat à ſeregböl ki lopni, és bę menni az városba, mintſiinte ſioktac magokat ellopniá fęle emberec, àkic igen ſiégjenlic hogy az hadból el futottanac.

4 Az király pedig bę buritotta vala ortzáiát és nagy ſióual kiáltya vala: édes fiam Abſolon, Abſolon édes fiam, ſierelmes fiam.

5 Bę méne azért Ioab az házba à királhoz, és monda: ſiégyentt öttél ez mai napon minden te ſiólgaid nac ortzáiokon, à kic ez mai nap

az te lelkedet meg ſiabadîtottác, és az te fiaidnac, leánidnac, feleſégidnec, ágyáſidnac lelkeket.

6 Sieresuén azokat az kic téged gyűlölnec, és gyűlöluén azokat az kic téged fieretnec, és meg ielentéd ma hogy keues beczűlletec vagyon az fő-embereknec nálad, mert meg tapaztaltam azt ma, hogy czac élne Abſolon, bátor-mi mind eggy'g meg hóltunc vólna, iobnac tettzenéc te néked.

7 Azért kely fel és meny ki, és ſióly keduec ſierint az te ſiólgaidnac, mert eskeſiem az Wrra, hóg ha ki nem iöſi, ez éjjel ſohul ſenki czac egy emberis nem marad veled, és az mind nehezeb léſien minden ez ideig való nyomorúſágidnál, mellyec eſtec raytad iffiuſágodtól fogua mind ez mai napig.

8 Fel kele azért az király, és le üle az kapu között, és hire lön benne mind az egéſi népnec, monduán: Imé az király az kapuban áll ackor mind az egéſi nép eleibe iöue az királynac. Az Izrael pedig el ſialadot valakiki az ő házába.

9 Mind az egéſi nép között pedig nagy veſiekedés vala mindenic nemzetſégben, kic ezt mondgyác vala: Az király ſiabaditot meg minket az mi ellenſeginknec kezekből, az Philiſteuſoc kezéből is ő ſiabaditot meg, minap pedig è földről az Abſolon miatt el futa.

10 Az Abſolon pedig kit elöttünc iárónac fel kentünc vala, meg hólt az hadban: Mit kęſtec azért à királynac haza hozáſában.

11 Küldé pedig az királis köueteket à Sadoc és Abiathar paphoz illyen izenettel: Sióllyatoc az Iudah nemzetſégében való öreg embereknec ezt monduán: Mi az oka hogy vtólſoc akartoc lenni az királynac haza hozáſában egyebeknél? Mert az egéſi Izrael népénec ſiaua iött az királynac házához.

12 En atyámfiai vattoc, én czontom és én teſtem vattoc, miért léſitec tehát vtólſoc az királynac haza vitelében?

13 Es az Amaſánac azt mondgyátoc: Nem de teis nem én czontom és teſtem vagyé? Bátor igy ſ-igy czelekedgyéc velem az Iſten hogy ha en elöttem minden időben à ſeregnec fő hadnagya nem léſieſi Ioab helyébe.

14 Es hozzáia hayta az király az egéſi Iudah nemzetſégében való embereknec ſiuőket, mint egy embernec ſiuét, és egy akaratból el küldénec à királyhoz illyen ſióual: Iöy haza mind te ſ-mind az te ſiólgaid.

15 Haza tęre azért az király, és iuta az Iordán vizéhöz, az Iudah nemzetſége pedig ment vala Gilgalba, hogy az királynac eleibe menne, és által vinnéc az királt az Iordán vizén.

16 Siete pedig ackor az Semeijs az Geránac fia, melly az Bahurim városból való Iemini fia vala, és öis az Iudah nemzetſégéuel eleibe méne az Dáuid királynac.

17 Es ezer ember vala ő vęle à Beniamin nemzetſégéből, és ezeknec fe

lőtte

a: Az 43. Mint den nemzetſegec immar köueteket küldöttenec. az királyhoz az ő haza vitele felől. azert mit kéſzedelmeskec.

lötte az Sibais vele vala az Saul házában való siólgá, és ö néki tizen öt fia és huſi ſiolgáia vele éggyütt, és által ménének az Iordán vizén azkirály elött.

18 Haiotis viuének által ennec felötte, hogy az király haza népét által hoznác; és vgy czelekedének à mint ſiinte keduének tettzenéc. Az Semei pedig az Geránac fia terdre eſéc az király elött mikor az Iordán vizen által menne.

19 Es monda az királynac: Ne tulaydonicza (vétkül) énnékem az én Wram az én álnoklágomat és ne emlekezzél meg arról hogy gonoſiul czelekedéc veled az te ſiölgád, az napon mellyen az én Wram az király Ieruſálemből ki méne, hogy arról ſiiuében gondolkodnéc az király.

20 Mert eſméri az te ſiólgád hogy vétkezett, és imé az egéſi Ioſeph nemzetſége közzül én iöttem hozzád elöſier, hogy az királynac az én Wramnac eleibe mennéc.

21 Es felele az Abiſai Seruiahnac fia; S-nem öledé meg azért az Semeit, hogy káromláſokat ſiólot az Wrnac Chriſtuſa ellen?

22 Monda pedig Dáuid: Mi közöm vagyon veletec Seruiánac fiai, hogy ma meg akartoc engemet háboritani? ma kellenéié embert ölni Izraelben? mintha nem tudnám meg gondölni, hogy ma löttem vijonnan az Izrael népén királlyá.

23 Es monda az király Semeinec: Meg nem halſi, és meg eskűuéc néki az király.

24 Az Miphiboſetis pedig az Saulnac fia eleibe iöue az királynac, és ſem lábait meg nem moſatta vala, ſem ſiakálát meg nem borotualtatta vala, ſem ruháiát meg nem moſatta vala: az napſágtól fogua hogy az király el ment vala, mind az napigis, mellyen békeſéggel haz a iöue.

25 Es lön hogy mikor Ieruſálemből ki iött vólna eleibe az királynac, monda néki az király: Miért nem iöttél vólt el én velem Miphiboſeth.

26 Felele: Wram király, az én ſiólgám czala meg engemet: Mert ezt mondotta vala à te ſiólgád: Nyergely ſiamárt én alám hogy azon mennyec el az királlyal. Mert ſánta az te ſiólgád.

27 Es bę arúlt engemet te ſiolgádat te néked én Wramnac az királynac: De az én Wram ollyan mint az Iſtennec Angyala: [b] Azért czelekedgyél vgy az mint te néked tettzic.

28 Mert nem vólt ſenki az én atyámnac egéſi háza népe közzül olly, ki halált nem ęrdemlet vólna az én Wramtól az királytól, męgis mind az által az te ſiólgádat az te aztaladról élö vendegec közzé ſiámlálád. Azért niczen ſemmi igaz oka, mellyért az királyra méltan panaſiolkodhatnám.

29 Monda néki ackor az király: Mi ſiükſég többet ſiólanod? En meg mondottam hogy te és az Siba oztozzatoc meg az ioſiſiággal.

[b] Az az, te néked kiralynac vagyon nagy böleſeſeged, és meg tudod tselni mit kel czelekedned.

30 Es

30 Es monda az Miphiboſeth: Am Bátor mind el vegye, pedig az én Wram az király békeſégben haza iöhete.

31 Az Gileadból való Barzillaijs el iöué Roglimból, és által méne à királlyal az Iordán vizén, kéſéruén ötet az Iordánon.

32 Ez Barzillai pedig igen vén ember vala, vgy mint nyoltzuan eztendös ember, és ö taplálta vala az királt, à mig Mahanaimba lakotva la, mert igen gazdac ember vala.

33 Monda pedigá király Barzillainac: Iére velem, és el tártlac téged én nálam Ieruſálemben.

34 Barzillai pedig monda à királnac: Vallyon ſ. meni az én életem neé eſtendeie hogy én fel mehetnéc az királlyal Ieruſálembe.

35 Nyoltzuan eſtendös vagyoc moſtan, e és moſtan tegyeké az ió és gonoſi között külömbſéget? Vallyon ſ. az te ſiolgád moſt válogaſsaié ſiáráual, mit egyem? és mitigy amiſüklégé imár énékem halgatnom az énekiö férfiaknac és aſſiſoni állatoknac ſiauokat? es vallyon ſ. mi ſüklég vólna hog immár à te ſiólgad az én Wramnac az királynac terhére lenne?

36 Es keueſſe hogy az Iordánon által iöuén az királt kéſértém, mi ſüklég vólna hogy ez dologért à király illyen nagy iutalmat adná.

37 Hadd mennyen viſſiſa kérlec à te ſiólgád, és hadd hallyac az én városomban meg, az én attyámnac és anyámnac temetö helyébē Hanem inkáb imhólà Chimham (az én fiam) mennyen el à királlyal az én Wramal, czelekedgyel vgy véle à mint te nékédiónac tettzic.

38 Es monda az király: Iöiön el velem az Chimham, és vgy czelekedem véle hog nékedis tettzeni fog, és valamit tölem kéuánſi meg czelekeſſem veled.

39 Mikor pedig által köſt vólna az Iordán vizén az egéſ. Izrael népe, az királis pedig által ment vólna, meg czokoluán az király Barzillait meg áldá ötet, ki viſſa tére az ö házához.

40 Által méne pedig az király Galgalba, és az Chimham ö véle vala. Az Iudahnac pedig egéſi nemzetſége éppen ott vala az király haza vitelében, de az Izrael népének czac fele vala.

41 Es annac vtánna mikor az egéſi Izrael népe az királyhoz iött vólna, mondánac: Mi az oka hogy tégedet vgyan el loptanac az mi attyáinkfiai az Iudah nemzetſége, és által hoztác az királt és az ö háza népét az Iordán vizén, és az Dáuidnac minden ſiólgait véle egyetembe?

42 Felelénec pedig mindnyáián az Iudah nemzetſégéből valóc az Izraelnec: Azért hoztuc által mert mi nékünc közelb való atyánkfia az király, és miért haragoſitoc ezért? Auagy meg vendegletté ezért az király? Vagy meg aiándékközötté valami aiándockal.

43 Feleluen pedig az Izrael nemzetſégéből valo férfiac, az Iudah nemzetſégéből való férfiaknac, mondánac: Tiz réſſem vagyon nékem az királyban. d Az mi à királyra te-

Barzillai fia

a: Az az, Es mitsel hogy vn ember s gyoc, nem to vagyoc vſs marba és nem kell neke immár ez vtagtestiszonyo ritseg az to lakas az mus ſica, es egyéb affele do.gz

d vagyis Az Dauidbannis meg haladlac tégedet. Az es noha az te nemzetſegedeből való Dáuid mind az által ötet inkáb szeretem én hogy nem

rályra nézis, te náladnal ő előtte fellyeb való vagyoc, miért vtálltál azért meg? és vallyon nem elléb töttemé én siót arról hogy haza hoznóc az mi királyunkat? De mind az által erősb lön az Iudah nemzetségből valóknac siauoc, mint az Izrael nemzetségéből valóknac siauoknál.

XX. Rész.

Az Seba hasonlást ferez, és ő általa az Izrael nemzetsége el all az Dauid mellől, az Iudah nemzetsége haza visi az kiraly e Ierusalembe. Dauid őrizet ala rekezti az ő ágyási kiket Absolon meg seplősitet vala: Amasat fel inditya Dáuid hogy az népet egybe gyűytse az Seba ellen, ki mikor késedelmeznec, Abisaie kűl di el az Ioabbal egybe, elől találllya Ioab Amasat, és őtet meg öli. Bę rekezti Ioab az Seba t egy varoba, kinec az feiét ki veti az kő falon, és vgy fabadúlnac meg.

Seba hasonlása Dauid ellen.

1 VAla pedig ott egy veszenyes ember, kinec neue vala Seba Bicrinec fia, az Beniamin nemzetségéből: Az (ember) trombitát fútatá és monda: Ninczen nékűnc semmi közűnc Dáuidhoz, és semmi örökségűnc ninczen az Isai fiában. Azért ti Izraelitác osiollyatoc el, és mennyetec el haza házatokba.

2 El méne azért mind az Izrael népe Dáuidtól az Seba után az Bicri fia után, Az Iudah nemzetségéből való pedig, mellette lönec az ő királyoknac, az Iordán vizétől fogua mind Ierusálemig.

3 Bę ménuén pedig Dáuid az ő házába Ierusálemben, elő hozatá az király à tíz asiony embereket, az ő agyási, kiket othon hagyott vala az ház őrizni, és őrizet alá rekezte és ott tápláltatá azokat, De hozzáiocbę nem méne, és őrizet alatt lönec özuegységben mind az őhaláloknac óráiaig.

4 Monda pedig az király Amasanac: gyűyts egybe nékem az Iudah nemzetségét harmad napig, és te magadis itt légy jelen.

5 El méne azért az Amasa hogy egybe gyűytené az Iudah nemzetségét, és több ideig kęsék hogy nem mint az király hadta vala néki.

6 Monda ackor Dáuid az Abisainac: Imé mayd gonosibúl czelekesiic velünc az Seba az Bichrinec fia az Absoloñál, vedd melléd azért az te Wradnac siólgait, [a] és kergesd meg őtet, hogy valami erős városokat keresuén magánac, el ne sialadgyon előttünc.

a: Az ez Amazanac ki fő hadnagy vala.

7 Ki ménénec azért ő vtánna az Ioab hadnagysága alatt való, és az Cerethusoc és Pelethusoc, és minden egyęb erős vitęzec, és ki indulánac Ierusálemből hog kergetnéc Sebat az Bichrinec fiát.

8 Mikor pedig vólnánac amaz nagy kő siklánál melly vagyon Gibeonnál, az Amasa iővé nékic eleikbe: Az Ioab pedig ruháiába öltözuén, az ő ruháián fellül derekához öuedzet fegyuere az ő hiuelyében vala, és mikor az Ioab menne, ki eséc az ő fegyuere hiuelyéből.

9 [b] Monda azért Ioab az Amasanac: Egességben vagyé atyamfia? Es az Ioab meg fogá iob kezéuel az Amasa siakálát, mint ha meg akarna czókolni.

b: Ioab meg öli álnoksággal az Amasat, mint fsine az Abner hogy meg mordalotta vala.

10 Az

10 Az Amaſa pedig nem tudgya vala magát óltalmazni à fegyuertől melly az Ioab kezében vala, és által ũté õtet az õtõdic óldal ezont alatt. Es ki ontá az bęlit az fõldre, és noha tõbſier nem ũté által mind az által meg hala: Ioab pedig és az Abiſai az õ attyafia, mennec vala az Seba után, Bichrinec fia után.

11 Meg álla pedig az Amaſa teſte felõtt Ioabnac egy ſiolgáia, és monda: Valaki Ioabbal tartya, és Dáuidnac iauát kéuánnya, az Ioab után ſieſsen.

12 Az Amaſa pedig ferteng vala az vtnac közepette, látuán pedig egy, hogy ott minden meg állaná, ki voná õtet az vtból az mezõbe, és ruhát veté õ reáia, miuel hogy látná hogy valaki érkeznéc, minden meg állana felõtte.

13 Minec vtánna pedig ki vontac vólna az vtból, minden ember az Ioab után ſiet vala, hogy meg kergetnéc az Sebát, az Bichrinec fiát.

14 Es által méne (Seba) az Izraelnec minden nemzetſégén, Abel, Beth Maachan, [c] és mind az Berea tartományának lakoſin, kic egybe gyũluén kõuetic vala õtet.

[c] Abel Beth Maacha városnac neue.

15 Mikor el iutottac vólna pedig (az Dáuid ſiólgai,) környül võuéc õtet Abelah városban, mellj Beth Maachatnac neueztetic vala, és nagy halmot tõlténec az város ellen, melly az kõ fallal egyenlõ vólna, és mind az ſokaſágnac melly Ioabbal vala, igyekezeti ez vala, hogy az várolnac kõ falát el ronczác.

16 Es kiálta egy eſies aſiſioni állat az városból: Hallyátoc meg, hallyátoc meg kérlec, és mondgyátoc meg az Ioabnac: iõijõn ide hozzám, valamit mondoc nékie.

17 Ki mikor hozzáia ment vólna, monda az aſiſioni állat: Te vagyé Ioab? Felele. En vagyoc. Ki monda néki: Halgaſd meg az te ſiolgáló leányodnac ſiauát. Felele: meg hallom.

18 Ackor monda az aſiſioni állat: [d] Azt mondgyac vala elõſiõr (ez városbéliec:) Minden kętſégnélkũl meg tudakoznac elõſiõr az Abela városbéliektól, és vgy indúlnac el az dologban.

[d] Az az, Mi azt altattyuc vala hogy az iſtennec parantſolattyából ſierint. Deut: 10. Minket elõſzer meg kerdeſz, az bękeſeg felõl, ha azt akarnuc, &c.

19 En pedig egy vagyoc az békeſég ſieretõc közzül, és az Izrael hiuei közzül: Te pedig el akarod vezteni az egéſi várost, męg pedig az Izrael városinac [e] annyát, miért puztitod az WRnac örökſégét.

[e] Az az, fõ városat.

20 Ackor felele az Ioab és monda: táuól legyen, táuól legyen az én tũlem, hogy el rontſam és el veſieſſem.

21 Nem vgy vagyon, hanem egy ember az Ephraim hegyéről való, tudni illic az Seba Bechrinec fia, fel emelte kezét az Dáuid király ellen: Adgyátoc kézbe azt egyedũl, és el mégyec az város alól, és monda az aſiſioni állat az Ioabnac: Imé mayd ki

vettyüc az kö falon az feiét te néked.

22 El méne azért az aſſioni állat nagy eſieſen az köſséghöz, és el vágatá az Sebanac az Bichri fiának feiét, és ki vetéc az Ioabnac, és trombitat futatá, és haza oſſlánac az város alól kiki az ö házába, Ioab pedig haza méne Ieruſálembe az királhoz.

23 Az Ioab azért vala az Izrael egéſi ſeregének fö hadnagya', az Benaiah pedig Iehoiadának fia, à Ceretheuſoknac és Peletheuſoknac vala hadnagya.'

24 Az Adoram pedig adó ſiedö, az Ioſaphat Ahiludnac fia, à meg lött dolgoknac meg iróia vala.

25 Az Sheia pedig iró deákia vala, Sadoc pedig és Abiathar papiai valának.

26 Az Iairból való Irais, az Dáuid elött fö ember vala.

XXI. Réſz.

Saulnac az Gabaonitác ellen valo kegyetlenſegeiért bo.zo Iſten az zraelitákra nagy éhſéget, és hogy az ſten meg engeztelteſſé, Dauid az Gabaonitaknac kezekbe ad az Saul maradekiban heret, kiket azok fel akaztanac Gibeaban. Az R ſpah örizi az ö fiainac hólt teſteket. Dauid el temetteti az Saulnac es Ionathaſnac teremeket mind az fel akaztattaknac teſteckel. Az Philiſteuſoc ellen hadakoznac az Dauid fo'gaſes az Gath varosbeli Oriaſoknac maguokat fakazty ác.

1 LÖN pedig nagy éhſég Dáuid idejében három egéſi eſtendeig egy más után, és megtalálá felöle Dáuid az WRat, és monda az WR: Az Saulért és az ö vér ſiopó háza népeiért vagyon ez, miuel hogy meg öltéc, az Gabaonitákat.

2 'Hiuatá azért az király az Gabaonitákat és ſióla nékiec: (Az Gabaonitác pedig nem az Izrael fiai közzül valóc valának, hanem az Emorreuſoc maradékából, kiknec az Izrael fiai meg eskűttec vala: Az Saul pedig módot kereſet vala benne hogy azokat le vágatná, az Izrael és Iudah nemzetſégéhöz való ſierelméből.)

Ioſ 19 a: Az Izraelnác meg eskűttec vala az Gabaonitáknac, azért nagy vetec volt hogy az Saul öket le vágatta volt.

3 Es monda Dáuid ez Gabaonitáknac: Mit czelekedgyem veletec, és miuel' állathatom ezt helyére hogy ti jót mondgyatoc az WRnac örökſége felöl? b

b: Az Izrael népe felöl.

4 Felelénec néki az Gabaonitác: Ninczen nékünc ſemmi, ſem aranyba ſem ezüſtbe járó dolgunc az Saullal és az ö háza népéuel, és ninczen arrais akaratunc mi nékünc hogy valakit meg öllyünc az Izrael népe közzül. Es monda: Valamit mondotoc én meg czelekeſiem veletec.

5 Ackor mondánac az királynác, ö lön az ember ki minket meg emézté, és ki mi ellenönc gonoſit gondolá, és annira ki törölteténc miatta, hogy ſohúl az egéſi Izraelnec határiban maradaſunc nem lehetné.

6 c Azért adgy mi nékünc hét embert az ö maradéki közzül, kiket fel akaſſiunc az WR elött az Saul lakó helyén G beában, ki (mind az által) az WRnac választot királlya vólt. Es mondá az király: En meg adom.

c: Tremellius egy forditya. teki az fornac valaztot királlya vagy, a'gy nekünc het embert.

7 Es

1 Sam. 18.

7 Es kedvezé az király Miphiboſethnec az Ionathas fiának, mely Saul fia vala, az WRnac neuére tött eskűuéſért, az mely lött vala ő közöttök, Dáuid és Ionathas között, az Saul fia között.

2 Sam: 3. verſ: 3.

8 El vőué azért az király az Aiah leányának az Riſpánac két fiát, kiket az Saulnac ſzűlt vala, Armonit és Mephiboſethet, és eſmét az Saul leányának Micalnac [d] őt fiát, kiket ſzűlt vala az Barzillai fiának Adrielnec, Meholathból valónac.

d: Ezec nem Michol fiai voltac hanē Merabe Saul király leányaie, kit Adrielnec attác vala. De Micholnac mōdánac miuel hogy ő tartotta vala fel ezokat Lāſd meg. 1 Sam: 18. verſ: 19.

9 És adá azokat az Gabaonitác kezébe, és fel akaztác őket az hegyen az WR előtt, és azoc égyűt heten halánac meg, és lőn meg őletéſec aratáſnac ideién, az árpa aratáſnac czac kezdetiben.

10 Vőn pedig az Riſpah az Aiahnac leánya, valami fekete giáſi ruhár, mellyet fel voná magának azon à kőſziklan ſátor gyalánt az aratáſnac kezdetitől fogua, míglen eső lenne az eghből, [e] és nem engedi vala az egi madarakat az ő ſiainac teſtekre ſzállani nappal, ſem pedig az mezei vadakat éttzaka, (reá iőnt.)

e. Eſt azért mondgya. mert miuel hogy az Saulnac veiketeri lőt vala az ſzarazſag és az ehſég hőn őrgőt leſtennec az Riſpa hogy az Saul fiainac halalaual engeſztelteſſenec meg. es annac bizonſ. gára adna eſőt, etc.

11 Es meg mondác Dáuidnac az mit az Riſpa az Aianac leánya az Saulnac egyáſa czelekedett vólna.

12 Es el méne az Dáuid, és el hozá az Saulnac tetemeit, és az ő fiának az Ionathásnac tetemeit az Iabes Gileadbéliektől, kic el loptac vala azokat à Bethſannac vtzáiáról holott őket az Philiſteuſoc fel akaztottác vala, mikor az Philiſteuſoc meg vertéc vala Sault az Gilboe hegyén.

1. Sam 31

13 Es mikor el hoztac vólna onnét az Saulnac, és az ő fiának az Ionathásnac tetemeket, azoknac tetemeketis az kic fel akaztattac vala egybe ſiedéc.

14 Es el temetéc Saulnac és az ő fiának Ionathásnac tetemeket, az Beniamin földében, Selaban, az ő attyának az Ciſnec koporſoiában: és àképpen czelekedénec mindeneſtől fogua az mint az király meg paranczolta vala, és vgy éngeztelteték meg az vtán Iſten az földhöz.

15 Lőn eſmét ez vtánnis hadoc az Philiſteuſoknac az Izraelitác ellen, és el méne Dáuid az ő ſiólgaiual egybe a hadba, és hartzolának az Philiſteuſoc ellen, annira hogy az Dáuid el fáradna.

16 Ackor látuán ezt az Isbi Benob, ki az Oriaſoc maradékából való vala, (kinec kopiaiának vaſa három ſiáz réz Siclus nyomó vala, és wy kardot kötött vala fel óldalára,) el ſiáná magában hogy meg őllye az Dáuidot.

17 De meg ſegíté őtet az Abiſai az Seruiának fia, és által üté az Philiſteuſt és meg őlé, ackor eſkűuéſſel fogadác az Dáuid ſiólgai, ezt monduán? Soha bizony többé mi velünc hadba nem iősi, hogy az Izraelnec ſiőuedneket el ne oltſad. [f]

f: Az iō feirdelem ſzō uedneke az orſzágnac.

18 Lőn annac vtánnais hartzoc az Philiſteuſockal Gob városánál, és ackoronnis az Sibbechai Huſath városból való meg őlé

az Saphot, ki az Oriasoc maradéki közzül való vala.

19 Ismét ez vtánnis lön más had az Philisteusoc ellen azon Gob városánál, holott az Elhanan az Bethlehemből való Iaare Oregimnec fia, meg ölé az Gitthæus Goliathnac attyafiát, kinec az ő kopiainac vasa olljan vala, mint az szőusknec zugoly fáioc.

20 Lön megis mind ezec felett több hadokis Gath városánál, és vala ott egy igen nagy magas ember, kinec mind kezein lábain hat hat vijai valának, az az, mindeneſtől husson négy, és ezis Oriastól származot vala.

22 Ez nagy sidalommal illeté az Izrael népét, ezt meg ölé az Ionathas, az Dáuid bátyjának Simahnac fia.

23 Ez négy fia vólt az Gath városában lakozó Oriasnac, kic mind à Dáuid kezé által, és az ő szolgainac kezec által ölettettec meg.

XXII. Rész.

Dauid ez énekben az Wr Istent dicseri, és neki halakat ad minden hozzaia való tetemenyéről, kiualtképpen pedig hogy az ő soc ellenségeiből meg szabaditotta és az ő országát megerősitette, &c.

1 ENekle pedig az Dáuid illyen éneket ackor, mikor az WR meg szabaditá őtet minden ellenséginec kezekből, és az Saulnakis kezéből.

Psal. 18. 2 Es monda: Az WR énnékem erős kő sziklám, és énnékem kő váram, és énnékem mindenkor szabaditóm.

3 Az Isten az én erősségem, ő benne bizom, paisom énnékem és az én szabaditásomnac szarua, én nékem fel magaztalóm, és mindenben óltalmam. En szabaditóm: Te szabaditottál meg engemet minden njaualyámból.

4 Az felséges Wrat hiuom segitségül, és meg szabaduloc az én ellenségimtől.

5 Mert az halálnac faydalmi vöttec vala engemet környül, és az istenteleknec ár vizei meg röttentettec vala engemet.

6 Az koporsónac nagy kénnya körnjekezett vala meg engemet, és à halálnac halóia vettetet vala meg énnékem.

7 De én az én nyomorusságomban az Wrat hiuám segitségül, és az én Istenemhöz fel kiáltéc, és meg halgata az ő Templomából az én szómat, és az én kiáltásom fel hatott az ő füleibe.

8 Ackor meg indúla és meg remüle az föld, az Eegnec fundamentomi meg mozdulánac, és meg rendülénec, mert meg haragutt vala (az WR.)

9 Az ő haragiának füsti fel mégyen, és az ő szájából származott tüz meg emézt, lángazó szieneket geriezt ő.

10 Meg haituán az Eegeket le szálla, és homályos setétség vala az ő lábai alatt.

11 „Az Cherubimokra üle, és repüle, mint à sebesen méno szél.

12 Az setétséget környös környül mint egy sátort maga környül vonta, tudni illic az vízzé változandó sürü felhöket.

13 Az nagy fényesség miatt, az ő tekintetitől tüzec geriedtec.

14 Meny-

a: Az Isten segitségének birtokenségét ielenti, mint ha azt mondana, nagy birtokenséggel lön nékem segitségül, nel birtokon sebes az szél: mert az Cherubon az szélet érti.

14 Menydörgéſt adott az Wr az Egből, és az magaſságban lakozó Iſten ſiózatot adott.

15 El löué az ő nilait, és el veſité öket, és az ſebes villamás megrontá öket.

16 És á tengernec öruéninec fenekei meglattatának, ez világnac fundamentomi ki nilatkozának, az WRnac haragia miatt, és az ő haragiának ſielének kemeny fuuáſa miatt.

17 El boczátá magaſságból (az ő kezét,) és meg foguán engemet ki voná az ſoc vizekből.

18 Es meg ſiabadîta engemet az én erös ellenſégemtől, és à kic gjü löltenec engemet, miuel hogy hatalmasbac vólnának én nálamnál

19 Hatalmat vöttec vala raytam az én nyomoruſágomnac idején: De az Wr vólt az én gyámolom.

20 Ki hoza engemet nagy ſiçles helyre, meg ſiabadîtot engemet, mert ió akaróm énnékem.

21 Meg fizetett az WR énnékem az én igaſságom ſierint, b és az én kezeimnec tiztaſága ſierint fizetet nékem.

b: Nem kelhet dic Dávid az ő cſelekedetinec igaſságánal, hanem ſzól arról az igaſságról, az melly vólt az ő ellenſegi ellen. az 25: Artatlanſágáról, &c.

22 Mert én meg öriztem az Wrnac útait, és az én Iſtenem ellen nem czelekedtem, és az én Iſtenemtől nem ſiakadtam el, mint az iſtentelenec.

23 Mert minden ő itéleti énnékem elöttem vadnac, és az ő töruéni elöttem forognac, és az ő végezéſitől nem táuozom el.

24 Es miuel hogy ő elötte ártatlan vagyoc, és meg óltalmazom magamat hogy ſemmit hamiſſan ne czelekedgyem.

25 Meg fizetet az WR nékem az én igaſságom ſierint, az ő ſiemei elött való tiztaſágom ſierint.

26 Az kegyelmes terméſietü emberhöz, kegyelmes vagy, és az tökélleteshöz tökélletes vagy.

27 Az tiſitához tiſita vagy, és az kemény emberhöz keményſéget mutatſi.

28 Az nyomorúlt köſséget meg ſiabaditod, de az te kemény tekinteted léſien az fel futualkodtakon, és azokat meg alázod.

29 Mert te vagy Wram az én ſiöuednekem, és az WR meg világoſittya az én ſetétſégimet.

30 Mert te általad rontottam meg az ellenſéget, és az én Iſtenem ſegitſégéuel mentem által az ellenſégnec kö falán.

31 Az Iſtennec útа tökélletes, és az Wrnac ſiauа tiſita, mindeneknec kic ő benne biznac erös pais.

32 Mert kitſoda vólna Iſten az WRnac kiuölle? és kiczoda hatalmas az mi Iſtenünc kiuöl?

33 Az Iſten az én erösſégem az hadban, és az ki az én útámat álhatatoſsá tötte.

34 Az ki az én lábaimat gyorſacká tött mint az ſiaruaſnac, és az ki az feiedelemſégbe állatott engemet.

35 Ő tanîttya az én kezeimet az viadalhoz, és az vas íw el törött az én karom ellen.

36 Es az te óltalmadnac paiſát adtad én nékem, és az te kegyelmeſséged által meg ſokaſitottál engemet.

37 Az én ösuénimet meg ſiçleſitetted

c. Az az. Valahol tiztem bizonyságos vólnac.

sitetted c az hól én iártam és az én bokaim nem tantorgottac.

38 Meg kergettem az én ellenségimet, és el veztettem őket, és meg nem nyugottam mígnem el fogyattam őket.

39 És meg eméztettem őket, és által vertem őket, és fel nem támadnac ellenem, és el hullottac az én lábaim előtt.

40 És fel öuedeztél engemet az viadalra való erősséggel, meg segyenitetted én előttem az kic én ellenem támadtac.

41 És az ellenségimnec nyakokat az én kezembe adtad, és azokat az kic engemet gyülölnec, és én ki gyomláltam őket.

42 Vártac segitséget, de nem vólt ki meg szabaditaná őket, az Wrhoz kiáltottác de nem halgatta meg őket.

43 És meg rontottam őket mint az földnec porát, és mint az vtzán való sárt meg tapodtam őket, és el szelhettem őket.

44 És meg szabadítál engemet az én népemnekis ellenem való támadásától, és soc nemzetségeknec feiedelméué tőttél engemet, és à melly nemzetléget nem esmértem, azis szolgál énnékem.

45 Az idegen nemzetségec házudtac én előttem: De mikor fülembe iött (álnokságoc,) engedtnec kellet én nékem.

46 Az idegen nemzetec el epednec vala, és rőytec házokbannis rőttegnec vala.

47 Eel az WR, és áldot az à ki én erősségem, és magaztaltas-

séc fel az Isten, az én szabaditásomnac erősége.

48 Isten az à ki énnékem győzedelmet ád, és meg gyalázza az én alattam való népeket.

49 És meg menteti engemet az én ellenségimtől, és az én reám támadot nép között fel magaztaltál engemet, és à hamis embertől meg szabaditottál engemet.

50 Ennec okaért diczérlec tégedet Wram az népec között, és diczérem az te Neuedet.

51 Ki az te királyodnac erős kővára vagy, és ki irgalmasságot czelekedél az te megkent királyoddal à Dáuiddal, és az ő maguáual mind örőcké.

XXIII. Rész

Az Dauid kiralnac vtólsó beszédi iratnac meg, melyeket szólott ezac halála előtt. Az vtan elő számlaltatnac az Dáuidnac erős nemezetes vitezi.

1 EZec lőnec pedig az Dáuidnac vtólsó beszédi: Az Isainac fia az Dáuid mondotta ezeket, az à férfiu à ki nagy méltoságra emelteltett fel: Az Iácob Istenének fel kenetteted királlya, ki gyönyörűséges énec szerző vót Izraelben.

2 Az WRnac lelke szolott én bennem, és az ő beszéde származot az én nyeluem által.

3 Az Izraelnec Istene szólot, az Izraelnec hatalmas Istene mondotta: Az ki wralkodic ezeken az embereken igaz légyen, és olly ki istenifélelemnel wralkodgyéc.

4 Es ollyanoc légyenec mint az világosság reggel mikor à nap fel támad,

támad, mint az homályoſságnélkül való reggeli idö, és az melegſéggel földből fel neuekedett gyenge fü az esö után.

a: Az az. Nem ollyan az én birodalmom mint az homaloſſággal megſetétitett világoſság.

5 Nem ollyan az én a házam az Iſten előtt: Mert öröcké állandó ſiöuetſéget ſierzett én velem, mindeneſtől el rendeltetet és álhatatos ſiöuetſéget. Mert énnékem mindeneſtől ſiabaditóm és megtartóm, és el hittem tökélletesen hogy idegen királi magot nem ültet az én ſiékembe.

6 De az Iſtentelenec ollyanoc léſinec, mint az töſtől ki ſiaggatatott töuis, mellyekhöz kézzel nem nyulnac.

7 Hanem à ki hozzá akar nyulnijs, kéſt vagy feiſiet véſien hozzáia, hogy vgyan azon helyen tüzzel égetteſsék meg.

8 Ezec pedig neuec az Dáuid erös vitézinec kic ö vele valánac: Az ſiékben ülö, bölcz, és à fö embereknec feiedelme vala az Adino Eſuita, ki egy hartzon meg ſebeſitet az ö dárdáiáual nyóltz ſiáz embert.

1. Paral. 11.

9 Ez után másodic vala Eleázár Dodonac fia, ki Ahohi fia vala, ez vala eggyic az három erös vitézec közzül kic Dáuiddal valánac, mikor à Philiſteuſokon ſiégyent tönec, kic oda az helyre gyültenec vala, mikor az Izraelitác immár meg futamottac vólna.

10 Ez fel keluén igen vága az Philiſteuſokat, mind addig mig az keze el fáradna, és az fegyuer az ö kezéhöz ragadna, és nagy nyomoruſágból való ſiabaditáſt czelekedéc az napon az WR, és az (el futot) nép viſſa teruén, ez után czac az hólt teſteket fogtyác vala.

11 Ez után vala az Sammah az Harar városból való Agenac fia: Mert egybe gyültec vala az Philiſteuſoc egy mezöben, holott ſoc lencze vala, à nép pedig el futot vala az Philiſteuſoc előtt.

12 Ackor meg álla ez à mezön, és meg ſiabaditá az népet és megveré à Philiſteuſokat, és az WR nagy ſiabaditáſt czelekedéc.

13 Ezeknec felötte három erös vitézec mentec vala à harmintz válogatot vitezec közzül aratáſkor Dáuidhoz, az Adullam barlangiába, mikor az Philiſteuſoc táborban vólnánac à Rephaimnac völgyében.

14 Az Dáuid ackor erös kö ſiiklában vala, és az Philiſteuſoc tábora vala Bethlehemnél.

15 Vizet kéuánt vala pedig az Dáuid, és monda: kiſsoda hozhatna nékem italt à Bethlehemi forráſról, mely à kapu előtt vagyon.

16 Ackor az három vitézec reá ütének az Philiſteuſoc táborára, és meriténec vizet à Bethlehemi forrásból, mely à kapu előtt vala, mellyet el hozánac és viuéc à Dáuidnac, de nem akará abból innia, hanem ki töltè az Wrnac.

17 Es ezt monda: Táuol légyen én tülem Wram, hogi én azt miuelljem, hog véreket igyam meg azoknac az kic magokat halálra vetuén mentenec az vizért. Es

nem akará meg innia. Ez dolgot azért ez három vitęz czelekedte vala.

18 Az Abiſai touábba az Ioabnac attyafia Seruianac fia, vala ez háromnac hadnagya, ki három ſiáz ellen fel emeluén az ő dárdáiát meg ölé azokat, és ő néki nagy hire neue vala ez három vitęzeckel egybe.

19 Ez három vitęzeknec neueckel noha hires neues vala (az Abiſai,) és azoknac feiedelmec vala, de mind az által az hárommal nem ęr vala.

20 Az Benaiaſis, Iehoiadáſnac fia, (ki erős ember vala,) nagy tehetſégű ember vala, ki Chabſeelből való vala: Ez ölé meg az Moabitáknac kęt fő vitęzét. Vgyan ezen el ménuén, az orozláńtis meg ölé az veremben tęl-

b: Ezt azért mondgya mert téelbe az oroſzlánoc kegyetlenebec, minel hogy prédat nem kaphatnac.

be. b

21 Vgyan ezen ölé meg az Ægyptumból való embertis, ki igen ſiép termetö ember vala, kinec kezében dárda vala, és ez czac egy páltzáual méne reáia, ki véué az Ægyptumbéli embernec kezéből à dárdát, és meg ölé azt az ő maga dárdáiáual.

22 Ezeket czelekedte vala az Benaias Iehoiadáſnac fia, és ő nekieis ió hire neue vala az három erős vitęzec között.

c: Az az, hadnadgya téué azoc között az kic ő környüle forgolodnac vala, és az ő teſtének őrizői valának mint az Cerethuſoc, és Pelethuſoc.

23 Az harmintz között leg nevezetesb vala, de mind az által amaz hármat nem ęri vala, és hadnadgyá téué ezt Dáuid az ő ſiauát halgató nép között.

24 Az Aſaelis az Ioab attyafia, ez harmintz közzé ſzámláltatic vala, és az Elchanan, az Bethlehemi Dodonnac fia.

25 Az Harod városbéli Sammah, és azon Harodból való Elica.

26 Es az Paltiból való Heles. Es az Ira az Thecoa városból való Icces fia.

27 Az Abiezer Amethot városból, és az Mebunnai, Huſath városból való.

28 Ahohit városból való Sálmon, és Meharai az Netophat városból.

29 Heleb Baanahnac fia Netophatból való, Iitthai Ribainac fia Gibathból való, melly az Beniamin fiaié.

30 Benaiah Pirathonból való, és az Hiddai, à patac mellet való Gaasbéli.

31 Abialbon Arbahtból való, Azmaueth Barhumitból való.

32 Eliabba Saalboitból való, Iaſen fia Ionathas.

33 Hararból való Samah, Ahiam Ararból való Sararnac fia.

34 Eliphelet Ahasbainac fia, Laachatból való: Eliam, Gillon városbéli Achitophelnec fia.

35 Heſrai Charmelből való: Paarai Arbitból való.

36 Igal, Sobahbéli Nathannac fia: Bani Gadból való.

37 Seleç Ammonita, Beerothból való Naharai, Beerothból való Ioabnac az Seruia fiának fegyuer hordozóia.

38 Ira: Ithrit városból való, Gareb azon Ithritból való.

39 Vrias Hitteus, mind öſſue harmintz hęten.

XXIIII. Rész.

Meg számláltatya Dáuid az népet. Meg haragſic az Iſten, dög halált boczát az orſágra, Dauid könyörög Iſtennec megesmerſuén az ő bűnér, meg kegyelmez az Iſten, meg bűnic az nagy dög halal. Meg veſi Dauid az Araunatól az ſűrűt, és áldozic ott Dáuid hálá adó áldozattal, &c.

1. Paral. 21. 1 FEL geriede az WRnac haragia az Izrael ellen, és fel indítá Dáuidot ő ellenec, ezt monduán: Eregy el ſiámláld meg az Izraelt és az Iudah nemzetſégét.

a: Megſiámláltatya Dáuid az ő orſágában vaſlo fegyuer fogbatokat.

2 a Monda azért Dáuid az Ioabnac, az ő ſeregének feiedelmének: Meny el iárd bę az egéſi Izrael nemzetſégét, Dantul fogua mind Beerſebaig, és ſiámlállyátoc meg az népet, hogy tudgyam az népnec ſiámát.

3 És monda Ioab az királynac: Sokaſitſa meg az WR az népet à mennj moſtan, tegyé ſiáz añiuá, és láſsác ezt az én Wramnac az királynac ſiemei: De miért akaria ezt az én WRam az király.

4 De hatalmasb lőn az királynac ſiaua az Ioabénál és à több fő emberekénél: Ki méne azért az Ioab, és à több hadnagyoc à király elől, hogy meg ſiámlálnác az népet, tudni illic az Izraelt.

5 Es által kelének az Iordán vizén, és tábort iárának az Aroer város mellet iob kęz felől, à Gad völgyében, nem meſſie Iaaſerhöz.

6 Az után ménének Gileadba, és à Tahtim Hodſi földére: Innét ménének à Dan Iaan földére, és Sinon környekére.

7 Ez után ménének Tyrus tartománya felé, és à Hiuęuſoknac, Cananęuſoknac minden városiba. Innét az után ménének Iudah tartományának dęl felől való réſiére Beerſebaba.

8 És mikor bę iártác vólna az egéſi földet, haza ménének Ieruſálembe, kilentz hólnap és húſi nap el mulua.

9 És bę adá Ioab az meg ſiámlált népnec ſiámát az királynac: és vala az Izrael népe, nyóltz ſiáz ezer erős fegjuer fogható férfiac, és az Iudah nemzetſége vala öt ſiáz ezer férfiu.

10 Minec vtánna pedig Dáuid ezt czelekedte vólna, meg ſebhetéc az ő ſiiue, b és monda az WRnac: Igen vétkeztem ebben à mit czelekedtem. c Azért moſtan ő WRam, Vedd el kérlec à te ſiólgádnac álnokſágát, mert felőtte igen bolondul czelekedtem.

b: vagy. Vadolni kezde ötet az ő ſiiue.

c: Dáuid megesmeri az ő bínet és könyörög az Iſtennec.

11 Es mikor fel kőlt vólna reggel az Dáuid: ſióla az WR à Gad prophétának, ki à Dáuidnac iöuędő mondóia vala, ezt monduán:

12 Meny el és ſióly à Dauidnac: Ezt mondgya az WR: Három dolgot adoc elődbe, válazd el éggyiket magadnac, à mellyiket akarod hogy meg czelekedgyem.

13 El méne azért à Gad Dáuidhöz, és tudtára adá néki, és ezt monda: Akarodé hog hęt eſitendeig való ęhſég ſiálljon földedre: Vagy hogy három hólnapig ellenſéged előtt budoſsál, és ellenſéged kergeſſen tégedet. Vagy hogy harmad napig dög halál légyen földedben: Azért moſtan láſſad és gondold meg, mitſoda válazt vigyec añac à ki engemet el küldött. 14 Es

14 Es monda Dáuid az Gadnac: Minden felöl elég keseruſégem, vagyon nékem: De inkáb kérlec, hadd eſſem az WR kezébe, mert az ő irgalmaſsági nagyoc: Es ne eſſem ember kezébe.

d: Megbüntetí iſten az Dáuid királynac bünét az kóſoſsegben.

15 d Boczátá annac okaért az WR dög halált az Izrael népére, reggeltöl fogua az el rendelt ideig, és meg halánac az nép közzül Dantul fogua Beerſebaig, hetuen ezer férfiac.

16 Es mikor fel emelte vólna kezét az Angyal Ieruſálem ellenis, hogy aztis el puztitaná, meg ſiána az WR az veſzedelmet, és monda az Angyalnac à ki az népet öli vala: Elég imár hadd el.e Az WRnac Angyala pedig vala azIebuſeus Arauna czüri mellet.

e: Meg kegyelmez iſten az népnec az Dáuid hálaadásáért.

17 Es monda Dáuid az WRnac? mikor látta vólna az Angyalt az ki à népet vágia vala. Imé én vétkeztem és én czeleked-tem hamiſságot, ezec pedig olljanoc mint az bárányoc, mit vétettenec? Kérlec inkáb fordúllyon à te kezed én ellenem, és az én atyámnac házanépe ellen.

18 Méne azért az Gad Dáuidhoz azon napon: Es monda néki: Eregy meny el és rákaſs óltárt az WRnac, az Iebuſeus Araunanac ſierüién.

19 Es el méne Dáuid à Gadnac beſiéde ſierint, az mint az WR meg parantſolta vala.

20 Es fel tekintuén az Araunah, látá hogy az király az ő ſiólgaiual egybe ő hozzáia menne, és ki ménuén eleibe, az királynac feiét hayta az Arauna, artzal az föld felé haioluan.

21 Es monda az Araunah: Mi az oka hogy az király az én Wram az ő ſiolgáiához iö. Felele Dáuid: Azért hogy meg vegyem töled ez ſierüt, hogy ezen óltárt eppitſec az WRnac és meg ſiünnyéc az népen való oſtor.

22 Monda az Araunah Dáuidnac: Vegye el bátor az én Wram az király, és áldozzéc az mint ſiinte tettzic néki. Imhól az ökrökis az áldozatra. Im hól az berenác, és az ökrökhöz való ſierſiámoc f legyenec fa helyett.

f: Vagy nyomtatáshoz való ſzerſzámoc, mint czép, villa-gereblie larmoc, és egyéb ſzerſzámoc, melyec akkor ott voltac. 1. Paral: 21. 9. Vgy vagyon hogy hat ſzáz ſicluſon vötte meg, arany ſicluſon pedig, melly közel tött más fel ezer tallért. De ninſen ezec közt ellenkezés. mert az ökröket vötte ötuen ſicluſon. Az ſzerüt pedig, kertehet, házát, holott az Templomot kel vala epiteni. vötte hat ſzáz arany ſicluſon.

23 Azért mindent az Araunah az királynac adá, és monda az Araunah à királynac: Az te Wrad Iſtened engezteltesséc meg általad.

24 Monda pedig az király az Araunanac: Semmiképpen nem (veſiem el,) hanem vgyan árron véſiem meg tüled, és nem akaroc az WRnac ingyen való áldozatot áldozni. Meg vöué azért Dáuid azt az ſierüt, és az ökröket ötuen ezüſt Sicluſon.g

g: Vagy hatſzáz ſicluſon.

25 Es óltárt eppite ott az Dáuid az WRnac, és áldozéc ött egéſzlen meg égetett, és engeztelö áldozattal, h és meg kegyelmeze az WR az földnec, és meg ſiünéc az czapás, az Izrael népén.

h: Vagy hala adó áldozattal.

Samuel Másodic Könyuének vége.